GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes Barre, Pa Entered as Second Class Matter Jan. 16, 1930, at Post Office at Wilkes Barre, Pa. under Act of August 24, 1912

No. 47 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO (Nov.) 20 D., 1930 Vol.-Metai XIV

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Sekmadieny ir pirmadieny, lapkričio 23 ir 24 dienomis, Wyoming Klonio lietuviai iškilmingai minės Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuves. Kadangi šiam rajonui mūsų laikraštis yra prieinamiausias ir čia daugiausia skaitytojų turi (Wyoming Klony esama apie 5,000 Susivienymo narių), tai iškilmių minėjimui pašventėm nemaža vietos. Tiesa, vietos nesigailėjom bile kuriam rajonui ar atskirai kolonijai, kurios tik Vytauto paminėjimus rengė ir į mūsų laikraštį kreipėsi.

Niekur, tur būt, kitataučių spauda apie Vytauto minėjimą ir apie jo istorinį asmenį tiek nerašė, kiek Wyoming Klonio amerikoniškoji spauda. Ilgi pranešimai, istoriniai straipsniai, iškilmių rengėjų atvaizdai, ypač paskutinę savaitę prieš iškilmes, užpildydavo vietinių dienraščių puslapius. Tas yra ženklu, kad vietos lietuviai veikėjai darbuojasi ir lietuviai turi didelės įtakos į politinį ir socialį gyvenimą.

Komercijos Departamento statistikos rodo, kad 1929 metais A. J. V. buvo 1,232,559 sutuoktuvių, o perskirų buvo 201,475. Didžioji spauda iš tokių skaitmenų daro išvadą, kad šeimyninis gyvenimas nėra da labai pakrikęs.

Lapkričio 4 dienos balsavimuose Illinois valstybėj (iš 6,270 precinktų) už panaikinimą 18-jo Amendmento (prohibicijos įstatymo) paduota 925,731 balsas, už palikimą 451,880 b.; už taisymą minėto įstatymo—869,265, prieš taisymą —407,902. Massachusetts valstybėj už panaikinimą —641,967 b., už palikimą —367,165 b. Rhode Island valstybė už panaikinimą—172,545 b., už palikimą —48,540 b.

Tie skaičiai vaizdžiai parodo piliečių nusistatymą prohibicijos klausimu.

PILSUDSKIS "LAIMĖJO" RINKIMUS.

Riaušės ir žudynės.

Varšuva.— Lapkričio 16 dieną įvyko lenkų seimo rinkimai. Pilsudskininkai pravedė net 248 atstovus, o senąme seime jie turėjo tik 108 atstovus. Opozicinis blokas pravedęs 80 atst., nacionalistai demokratai—64, Korfantijaus (Žemojoj Silezijoj) grupė—16, ukrainiečiai 25, vokiečiai 6, žydai 8, komunistai—5 ir k.

Rinkimų kampanija, kaip žinoma, buvo nelygi. Opozicijos spaudai buvo uždėta kiečiausia cenzūra, opozicijai uždrausta susirinkimai, vadai buvo išbraukti iš sąrašų, kiti sugrūsti į kalėjimus.

Pažymėtinas yra ukrainiečių atstovų skaičius, kuris, nežiūrint nepaprastų represijų, iš 18 pašoko net iki 25. Žydų atstovų skaičius parodo, kad jų masės savo balsus sumetė kitoms partijoms, o saviškiams teko tik nuotrupos.

Balsavimų diena praėjo su riaušėmis ir žudynėmis. Lodziuj partijų muštynėse vienas asmuo žuvo, keli sužeisti. Varšuvoj keli sužeisti. Ir daugely kitų miestų būta susirėmimų.

Vis delto Pilsudskio laimėjimas nepilnas. Jis labai nori pakeisti konstituciją, o to įvykdymui reikalingi du trečdaliai balsų.

Smurtu pravesti rinkimai Lenkijai ramybės nežada.

VYTAUTAS DIDYSIS
(1430—1930)
kurio 500 metų mirties sukaktuves šiais 1930 m. mini visa lietuviškai gyva tauta ir jos dalelės išsiblaškę po visą platųjį pasaulį.

Tautiška Daina

Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka,
Tai mūsų tėvynė, graži Lietuva;
Čia broliai artojai lietuviškai šneka,
Čia skamba po kaimus Birutės daina.
Tegul bėga mūsų upės į mares giliausias!
Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!
Kur rausta žemčiūgai, kur rūtos žaliuoja
Ir mūsų sesučių dabina kasas.
Kur sodne raiboji gegutė kukuoja,—
Ten mūsų sodybas keleivis atras.
Kur žemčiūgai, žalios rūtos, kur raiba gegutė,
Ten tėvynė, ten sodybos, ten sena močiutė.
Ar giedrios išaušta pavasario dienos,
Ar krinta nuo dalgio žvangučiai lankos,
Ar dreba nuo šalčio nupiautos rugienos,—
Mums bočių tėvynė graži visados.
Ar pavasaris išaušta, ar kaitri rugpiūtė,
Tu gražiausia, maloniausia Lietuva-matutė.
Ar šviečia mums saulė ,ar orai aptemę,—
Tu mūsų brangiausia prabočių šalis!
Čia prakaitu mūsų aplaistyta žemė,
Čia tiek atminimų atranda širdis!
Ar laiminga, ar varguose—visados tu miela!
Atminimais taip garsinga ir brangi kaip siela.
Čia Vytautas didis garsiai viešpatavo,
Ties Žalgiriu mušęs kryžiuočius piktus;
Čia bočiai už laisvę tiek amžių kariavo;
Čia mūsų tėvynė ir buvo ir bus.
Čia, kur Vytautas didysis valdė mus ir gynė,
Bus per amžius, kaip bebuvus, Lietuvos tėvynė.
Apsergėk, Aukščiausi, tą mylimą šalį,
Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai!
Juk tėviška Tavo malonė daug gali!
Mes tavo per amžius vargingi vaikai.
Neapleisk, Aukščiausi, mūsų ir brangios tėvynės,
Maloningas ir galingas per visas gadynes!

Maironis.

Saločiuose (Biržų apskr.it.) Kruopis kasė aukštame Mūšos krante bulvėms duobę ir prikasė žmogaus skeletą, po kurio rado apie 300 lietuviškų XVI šimtmečio monetų ir kišeninį peilį. Radiniai nugabenti Biržų muziejun.

Beverly Hills, Calif.—Policija saugoja Mary Pickford, garsios artistės namus, kad banditai nepagrobtų jos augintinės Artistė gavus grąsinančių laiškų, kuriuose reikalaujama pinigų.

Dancigas. — Lapkričio 16 d. nacionaliuose rinkimuose fašistai laimėjo pažymėtinai daug balsų. Pereituose rinkimuose jie gavo 1,483 balsus, o šiuose 34,394 b.

Iš Visur.

ŠOVĖ PREZIDENTĄ COSGRAVE.

Dublin, Airija. — Lapkričio 10 d. prieš airių prezidento W. T. Cosgrave gyvastį padaryta pasikėsinimas. Prezidentui gryžtant automobiliu į savo namus esančius Fort Dublin kalnų distrikte, pasikėsintojas iš krūmų paleidęs kelis revolverio šūvius, kurie sužeidė automobilį, tačiau prezidento nekliudė.

PAŠOVĖ JAPONIJOS PREMIJERĄ.

Tokio, Japonija. — Lapkričio 14 d. geležinkelio stoty revolverio šūviais sunkiai sužeistas Japonijos premijeras Yuko Hamaguchi. Šovikas Tomeo Sagoya, 23 metų amžiaus, "Šalies Meilės" reakcijonierių organizacijos narys.

Premijeras Hamaguchi pasidarė sau priešų neva del nusileidimų jūrų ginkluotės konferencijoj, už ką jis laikomas atsakomingu.

Premijero gyvybė pavojuj.

KINIEČIAI KOMUNISTAI ŽUDO.

Kunigui Paul Cheng nukirto galvą.

Shanghai, Kinija.— Lapkričio 14 dieną Kianfu, Kiangsi provincijoj, komunistai banditai kiniečių kunigui Paul Cheng nukirto galvą. Trys prancūzų vienuolės seselės ir vienas kunigas buvo liūdininkais tos baisios egzekucijos, po kurios banditai seseles ir kunigą paėmė nelaisvėn. Už jų paliuosavimą banditai reikalauja po $20,000.00 už kiekvieną.

Bucharest, Rumunija.— Lapkričio 15 dieną netoli Bacau sudegė Valea Seaca kaimas. Ugnis sunaikino šimtus ūkininkų trobesių.

Maskva. — Lapkričio 15 dieną Rostovo mieste dvi moteri ir trys vyrai pasmerkti sušaudymui, o 16 žmonių nubausti ilgu kalėjimu už spekuliaciją maistu.

Tik sovietijoj toki dalykai gali dėtis.

REPUBLIKONAI SUSIRŪPINĘ.

Washington. — Republikonų partijos vadai susirūpinę palaikymu daugumos naujam Kongrese. Vieno kito pabėgėlio (insurgante) atsiradimas daugumą gali sugriauti. Republikonų vadas senatorius Borah jau įspėja savuosius apie pramatomą sunkią padėtį.

Šį rudenį Lietuvos universitete jau įsiregistravo 4,025 studentai. Nuo mokesčio už mokslą atleisti 745 studentai.

KIEK LIETUVOJ LABDARINGŲ ĮSTAIGŲ?

Visoj Lietuvoj iki šių metų liepos 1 d. buvo 161 labdaringa įstaiga, kurių 4 išlaiko valstybė, 35 savivaldybės, o 122 išlaiko labdaringos draugijos. Visos labdaringos įstaigos išlaikė 7,302 globotinius, iš kurių valdiškos labdaringos įstaigos išlaikė 788 globotinius.

VYTAUTO IŠKILMĖS

WYOMING KLONIO LIETUVIAI, PASIRODYKIM TIKRAIS VYTAUTO AINIAIS!

"Lietuva, Tėvyne mūsų, Tu didvyrių žeme!
Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia."
Iš Tautos Himno.

KONCERTAS.

Lapkričio 23 d., sekmadieny, Wilkes Barre miesto didžiausiam teatre PENN (buvusis Poli), įvyksta didelis koncertas. Programą išpildys Wilkes Barre, Kingstono, Plymoutho, Luzerne, Pittstono, Miners Mills chorai. Didžiulis suvienytas choras iš 260 dainininkų išpildys gražiausias ir įspūdingiausias lietuvių dainas. Vargonais gros ir suvienytam chorui vadovaus p. J. ŽILEVIČIUS, žinomas lietuvių muzikas kompozitorius.

PENN teatras turi du tūkstančiu sėdynių. Vertėtų nelaukt paskutinės dienos, kad nereiktų statiems stovėti. Paskutinėm dienom susidomėjimas koncertu labai didelis.

Solistai: **O. Miliauskaitė, poni Yarrow, p. Marė Dapkevičiūtė, smuikininkė p. Mockaitė** iš Mahanoy City.

Patrijotinio turinio **PANTOMINA**—žmonių figūromis atvaizdavimas Vytauto Didžiojo laikų istorinių įvykių.

Kalbas sakys **vice konsulas Petras Daužvardis, adv. Petras Česnulis** iš Cleveland, Ohio, **Wilkes Barre majoras Dan Hart** ir kiti. Visi trys kalbėtojai yra įžymūs oratoriai ir jų kalbos tikrai bus įdomios, vertos visiems išgirsti.

Programos pradžia 7:30 vakaro.
Įžanga $1.00, 75c. ir 50c.

Kurie nesuspėjot tikietų įsigyt iš kalno, tie gausite nusipirkti prie durų.

BANKIETAS.

Lapkričio 23 d., pirmadieny, STERLING HOTEL, Wilkes Barre, Pa., Jubiliejinis Bankietas.

Garbės svečiai: **vysk. O'Reilly, teisėjas B. R. Jones, kun. Dr. J. Koncevičius, ukrainiečių veikėjas kun. Michael Gruziansky ir kiti.**

Bankieto tikietai po $2.50.

Vietiniai ir iš tolesnių kolonijų lietuviai, nepraleiskit Vytauto iškilmių, kurių daugiau nesulauksite.

Vytautas yra žymiausias lietuvių tautos vadas, kokį ji praėjusiais šimtmečiais yra turėjus. Prieš jį su pagarba galvą lenkia bažnyčios autoritetai, kultūringų tautų istorikai ir net lietuvių tautos priešai, kaip vokiečiai, rusai, lenkai, kuriems Vytautas pylė kailį. Jis laikomas didžiausiu anų laikų karo genijum, politiku, diplomatu ir valdovu.

Lietuvos laikinoj sostinėj Kaune į žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę paminklo akmenį įrašė žodžius: "Redde quod debes!" Tas reiškia: atiduok, ką privalai (ką skolingas). Lietuviai, bent kartą į 500 metų atiduokim Vytautui, ką esam skolingi už jo darbus ir nuopelnus mūsų tautai, mūsų krikščioniškai kultūrai.

Tat rinkimės visi, kurių gyslomis da virpa lietuviškas kraujas, ir pagerbkim Vytautą Didyjį.

IŠ LIETUVOS

GAUSIAUSIA LIETUVOJ ŠEIMA IŠ 26 NARIŲ

Metų pradžioj "Mūsų Rytojus" paskelbė konkursą surasti gausiausią šeimą Lietuvoj. Gausiausia šeima Lietuvoj, iš skaitytojų pranešimų sprendžiant, bus Mato Akucevičiaus, Pajavonio val., Trilaukio kaime. Akucevičius nejaunas, jau 62 metų, dabar turi trečią žmoną. Su visomis žmonomis turėjo iš viso 24 vaikus—11 dukterų ir 13 sūnų, kai kurie vaikai jau mirę, kiti ūsuoti, su šeimynomis ir turi savo vaikų. Bet jų tėvas, 62 metų amžiaus, dar turi jauniausią dukterį Birutę—pusantrų metų ir sūnų Igną—3 mėnesių. Žinios nepramanytos, patvirtintos Pajavonio klebonc kun. Sakevičiaus. Apie šią šeimą pranešė p. V. Akucevičius.

Matui Akucevičiui "Mūsų Rytojaus" redakcija išmokėjo žadėtą premiją 500 litų ir pranešėjui —100 litų. "L.A."

Spalių 23 d. piktadarlai iš Sedos bažnyčios išplėšė cimborijos dureles, išbėrė Šv. Sakramentą, pavogė 2 puškas, indelį pirštų nuplovimui ir 2 liktorius. Vieną iš šventvagių policija sugavo.

Mažeikių apskr. sulaikytas pil. Butkelis Jonas, gyv. Butkelių kaime, kuris padirbinėjo ir platino sidabrines vieno lito monetas.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

Kai kurios apskritys, ypač opoziciniai nusiteikę, savo susirinkimuose pravedė nutarimus ir rezoliucijas, kurios toli gražu nežada mūsų organizacijai gerovės, o tik skleidžia nepasitikėjimą ir įneša suerzinimą į narių tarpą.

Rodos, visiems turėtų būt aišku, kad organas yra leidžiamas ne tam, kad slopint organizacijos dvasią ir nustatinėt vienus narius prieš kitus.

Medžiaga "milijoniniam" numeriui (paminėjimui milijono dolerių organizacijos turto) plaukia. Ypač susidarys daug klišių—paveikslų. Galutinas terminas medžiagos pridavimui nustatytas iki gruodžio 1 d. Labai pageidaujami senųjų veteranų atminimai iš pirmesnių organizacijos gyvavimo metų.

PITTSBURGHO APSKRITIES KUOPOMS.

LRKSA. Pittsburgho apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadieny, lapkričio 30 dieną, 1930 m., lietuvių švento Kazimiero parap. svetainėj, 22nd ir Sarah gatvių, S. S. Pittsburgh, Pa., tuojaus po sumai, apie 12:30 po pietų. Kuopų išrinkti atstovai pasirūpinkit dalyvauti susirinkimuose ir taipgi šieme suvažiavime, nes yra daug svarbių dalykų, kuriuos reikės aptarti. Neužmirškit vietos ir laiko.

Kviečia *Pgho apsk. valdyba,*
per rašt. *E. Svetkauskienę.*

P. S. Kuopų žiniai:—nutartasis "Card Party ir Bingo," kuris turėjo įvykti Thanksgiving Day Bridgeville, Pa., dėl įvairių kliūčių neįvyks. Tai buvo Pittsburgho apskrities suvažiavimo Bridgeville, Pa. rugpiūčio mėn. nutarimas.

Washington. — American Automobile Association pranešimu, Am. J. V. yra 32,000,000 mokančių ir kvalifikuotų važinėt automobiliais.

Del sunkaus ekonominio krizio Vilniuj viena po kitos užsidaro įvairios įmonės. Nesenai užsidarė stiklo fabrikas, o dabar vėl sustojo viena lentpiūvė.

DIDELIS GAISRAS.

Newfield, N. J.—Lapkričio 13 d. ugnis sunaikino Robert Cleland Sons Co. dirbtuvę susidedančią iš 9 trobesių. Dirbtuvėj buvo nemažas kiekis gazolino ir kitokios labai degamos medžiagos. Milžiniškos liepsnos iš tolimų apylinkių sutraukė apie 10,000 žmonių. Iš 20 apylinkių miestelių pribuvo ugnegesių kamandos padėt užgesint gaisrą. Be dirbtuvės trobesių sudegė du pašaliniai trobesiai. Vienas asmuo, kurs gelbėjo kompanijos turtą, žuvo.

REVOLIUCIJA LABAI PALIETĖ LIETUVIUS.

Argentinoje įvyko perversmas. Nauja karo valdžia paskelbė karo būtį, suėmė daug senos valdžios rėmėjų. Suimta [illegible] liatas lietuvių, apkaltintų [illegible] nizmu ir anarchizmu. Konfiskuota spaustuvė, kurioje buvo spausdinami lietuviški laikraščiai: "Rytojus," "Darbininkų Tiesa," "Argentinos Lietuvių Balsas." Tarp suimtųjų yra lietuvių visiškai nekaltų. Dar eina "Pietų Amerikos Naujienos," bet jos vienintelis gyvas laikraštis išlikęs. "Tr."

Vižainy, toj vietoj, kur susieina Lietuvos-Lenkijos administracijos linija ir Vokietijos [illegible] bežius, atidengtas [illegible] Pilsudskiui.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus.
Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS."

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.
Yearly Subscription rates: in United States $2.00, Foreign Countries $3.00
Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"
73 EAST SOUTH ST. (P. O. BOX 421), WILKES BARRE, PA.
PHONE: Wilkes-Barre 34711.

VYTAUTO DIDŽIOJO METAMS BAIGIANTIS

Kuomi geriausia pagerbsime jo atmintį?

Vytauto metai baigiasi.

Dideli ir maži parengimai paminėjimui Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuvių, mažiau ar daugiau supažindinant šviesuomenę ir liaudį su Vytauto darbais, jo idealais, žymiai išjudino išeiviją iš tautinės apatijos ir pagilino patrijotinę sąmonę.

Iškilmingai Vytautą minėjo New Yorko, Bostono, Chicagos, Schuylkill County rajonų lietuviai. Ateinantį sekmadienį ir pirmadienį, lapkričio 23 ir 24 dienomis Wyoming Klonies rajono lietuviai dideliu dvasios susikaupimu minės Vytautą. Clevelandas, Pittsburghas, Philadelphia, Worcester, Rochester, Baltimore, Scranton ir visa eilė didelių ir mažų kolonijų nepraleido progos jį paminėt.

Ne tik lietuvių, bet amerikonų ir kitų tautų spauda paskleidė daug žinių apie Vytautą ir jo tėvynę Lietuvą. Mūsų jaunuomenė, nemokanti naudotis lietuviška spauda, smalsiai sekė amerikoniškąją ir susipažino su 14-15 amžiaus didžiausiu karo, politikos ir diplomatijos genijum, ne vienas su pasididžiavimu prisipažindamas, kad ir jo gyslose teka Vytauto ainių kraujas.

Vytauto sukaktuvių metai netrukus užsibaigs. Bet jo idealai mumyse turėtų pasilikti amžinai.

Visų pirma mums reikia lietuviškos vienybės. Anksčiau skaldėmės į sroves, kurios tarpusavyje vedė įžulią kovą fanatizuodamos liaudį. Dabartiniais laikais per maža tarpsrovinių rietenų, jau jos veikia ir pačių srovių viduje. Pasižiūrėjus į lietuvišką spaudą joje matosi vien ginčai, asmeniškumai, nešvarios intrygos, kerštas, o kultūrinio pobūdžio raštų, skatinančių prie kilnesnių idealų ir darbų maža. Susmulkėjimas ir idėjinis nublukimas reiškiasi visu nuogumu. Tą didina įsigalėjusi girtuoklystė, kuri pavergė liaudį ir inteligentiją-šviesuomenę. Meno, kultūros, tautystės, religijos dalykai darosi nesvarbūs, į juos maža dėmesio kreipiama.

Mūsų ūkanotoj padangėj žybčioja ir šviesių žvaigždelių, kurios rodo kelią ir veda iš visiško užsnūdimo ir sunykimo kitataučių jūroje. Tos žvaigždelės, tai mūsų religinės ir tautinės tvirtovės.

Iš apie 800,000 lietuvių, šioje šalyje gyvenančių, tik apie 20,000 priklauso į mūsų L. R. K. Susivienymą. Vyčiai iš kelių šimtų tūkstančių lietuviškos jaunuomenės vos kelis tūkstančius prilaiko po savo organizacijos vėliava. Moterų Sąjunga, Darbininkų Sąjunga irgi nepergausingiausios nariais. Visų organizacijų ir draugijų vienytoja Katalikų Federacija irgi neturi reikiamo pasisekimo.

Mūsų Susivienymas išaugęs per milijoną dolerių mokantis dideles pomirtines ir pašalpas, kuomi jis pralenkia kitataučių apdraudos kompanijas (insurance), rodos, turėjo atkreipt į save visų lietuvių katalikų dėmesį ir kam tik leidžia amžis bei sveikata, rodos, turėjo tapt jo nariais? Bet kur tau!

Didelį tautinį religinį darbą varo mūsų švietimo ir auklėjimo įstaigos—šv. Kazimiero Seserų vienuolynas su mergaičių Akademija, šv. Pranciškaus Seserų vienuolynas, Bernaičių Kolegija, Nukryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolynas. Minėtų vienuolynų paruoštos seselės mokytojos eina į mūsų parapijas ir moko lietuvių jaunuomenę auklėdamos ją katalikiškoj lietuviškoj dvasioj.

Kad Vytauto idealai mumyse užsiliktų kuo ilgiausia, mes turime dėtis į tokias organizacijas, kurios stovi mūsų tautystės ir katalikystės sargyboje. Mes turime remti tas įstaigas, kurios kelia mūsų tautos apšvietą, kultūrą. Ypatingai remkime įstaigas, kurios rūpinasi mūsų jaunuomenės auklėjimu tautinėj ir religinėj dvasioj. Štai šv. Kazimiero, šv. Pranciškaus ir kitų vienuolynų seselės šaukiasi į visuomenę moralės paramos. Jos varo sunkų didelį darbą ir jos tos paramos pilnai nusipelnę.

Maža nauda būtų iš paminklų, kuriuos laiko rūdys sugriaužia. Tik organizuota, vieninga, patrijotiška tauta—štai Vytauto idealas. Tad ir jo atmintį kuo gražiausia pagerbsim, jeigu gyvenime vykdinsime jo idealus — siekdami krikščioniškos ir lietuviškos kultūros viršūnių, tikros vienybės, darbštumo ir pasiaukojimo.

APIE JUDAMŲ PAVEIKSLŲ INDUSTRIJĄ

115,000,000 savaitinių lankytojų.

Amerikos judamų paveikslų gamintojų ir tvarkytojų organizacija skelbia, kad 1922 metais į savaitę laiko šioje šaly 40,000,000 žiūrėtojų atlankydavo judamus paveikslus, 1926 m. lankytojų skaičius pašoko iki 50,000,000, 1927 m.—57,000,000, 1929 m. iki 95,000,000, o šiais metais savaitinis lankytojų skaičius pasiekęs net 115,000,000.

Judamų paveikslų "biznis" stovi ketvirtoj vietoj nacionalės industrijos srityje. Iš $2,500,000,000 investuotų į šią industrijos šaką, amerikiečių industrijai tenka du bilijonai dolerių. Judamų paveikslų skelbimai į metus atseina bilijoną dolerių. Šioje industrijoj darbuojas 325,000 žmonių, iš kurių 75,000 darbuojasi paveikslų gaminimo įstaigoje.

Visoj šaly veikia 22,731 judamų paveikslų teatras iš kurių 12,000 jau aprūpinami garsiniais (sound)—kalbančiais paveikslais.

Aukščiau paduotos statistikos, aiškiausia parodo, kaip iš tikrųjų didelę industriją sudaro judamieji paveikslai. Čia neprošalį pažymėt, kad ši industrija da jauna, vos apie 30 metų amžiaus. Tokiu trumpu laiku judamieji paveikslai nepaprastai išaugo biznio žvilgsniu ir gerokai nustelbė kitas meno šakas, ypač gyvąją dramą.

Išrodymui judamų paveikslų gerų ir silpnų ir žalingų pusių neužtektų trumpo rašto, tam reiktų pašvęsti daug laikraščio vietos.

Apžvalga

MIRĖ GARSUS PATRIJOTAS KUN. STASYS STAKELĖ.

Lietuvos laikraščių pranešimu š. m. spalių 27 dieną Rozalimo miestely mirė kun. Stasys Stakelė, garsus kankinys už katalikystę ir lietuvystę.

"Mūsų Rytojus" velionį taip apibudina:

"Šio šimtmečio pradžioje, kai lietuvių spauda buvo dar uždrausta ir ėjo pats atkakliausias mūsų tautos naikinimas, kun. Stakelė persikėlė į Vilniaus vyskupiją, padaręs tvirtus įžadus gelbėti nykstančią mūsų kalbą rytų pakraščiuose, žadinti tenykščių lietuvių sąmonę ir ginti jų teises. Augalotas, sveikas, stipraus kūno ir dar stipresnės dvasios vyras, nuvykęs į tą visų apleistą kraštą, greitai pasidaro rytų lietuvos apaštalu, drąsiu lietuvybės skleidėju ir knygnešiu.

Visą savo uždarbį kun. Stakelė išleidžia draudžiamoms lietuvių maldaknygėms ir kitiems raštams pirkti. Tuos raštus jis pats ir platina, keliaudamas iš parapijos į parapiją, iš kaimo į kaimą, iš gryčios į gryčią. Jį persekioja ir gaudo rusų valdžia, bet dar labiau persekioja lenkiškoji Vilniaus kapitula, vysk. Ropas, Mikelkevičius ir kiti bažnyčios didžiūnai, užsimojusieji per bažnyčią sulenkinti Vilniaus krašto lietuvius.

Išaušta 1904 m. pavasaris. Lietuviams grąžinama spauda. Rusai mažiau tekreipia dėmesio į tą jiems pavojingą žmogų, bet del to Vilniaus kapitula dabar parodo visą savo lenkišką rūstybę ir žiaurumą. Kun. Stakelė paliekamas be vietos. Tas, tačiau, jo nenugąsdina. Jis toliau varo savo darbą. Vėliau jam uždraudžiama mišias laikyti, sakyti pamokslus, klausyti išpažinties ir kitas tikybines kunigo pareigas eiti. Parapijų klebonams uždraudžiama įsileisti jį į klebonijas.

Nuplyšusia kunigo sutana apsivilkęs, kiaurais batais, alkanas ir suvargęs, jis elgetaudamas eina per Vilniaus ir Gardino kraštų kiemus, skelbdamas lietuvių tautos prisikėlimą, gaivindamas savos kalbos meilę ir geresnių laikų viltį.

Ilgą metų eilę tęsėsi ta nelygi kova. Pagaliau Vilniaus kapitula pradėjo prašyti Žemaičių vyskupą, kad jis bažnytinės drausmės keliu atšauktų iš Vilnijos tą nenugalimą jų priešą. Vyskupo atšauktas, kun. Stakelė sugryžo į Žemaičių vyskupiją jau be sveikatos ir čia jau nebegalėjo jokiu ryškesniu darbu pasireikšti. Palūžusi bekovojant jo sveikata jau negalėjo pasitaisyti ir a. a. kun. Stasys Stakelė, ilgą metų eilę sirgęs, nuėjo į kapus."

ŽIEMĄ MES VISI MIRSIME BADU!

(Taip rašo iš Rusijos Ukrainos, kuri prieš karą maitino pusę Europos).

"Viskas pas mus be galo branku ir nėra kur pirkti. Kada C. D. K. (centr. darbininkų kooperatyve) buvo kopūstų, bulvių, ai pusė bėdos, bet dabar C.D. K. yra tik cibulių ir baklažanų. Tai nors išgaišk! Kai atveža ką nors į turgų, žmonės puola kaip vilkai. Valgių pirkti nėra. Už menus batus moka 100 rublių. Drautuvėse (ten jos visos valdžios) nėra ne tik maisto, bet ir drabužių, batų. O jei ir būtų, tai pirktų tik tas, kas turi valoną, o jį gauna 1 iš 100...

Tėvas iš kolchozo išėjo. Abu jo broliu pirko porą luošų arklių ir dirba. Dabar veža kviečius. Parvežę turi tuoj iškult ir atiduot valdžiai. Pusę dykai, pusę už 1 rublį pūdui.

Už mokslą valdžios pradžios mokykloj reikia mokėti per metus 60 rublių. Knygos savo. Vaikai baisiai suvargę, apdriskę, basi.

Mėsos rinkoj nėra jokios. Skerdykloj piauna kolchozų arklius ir dirba dešras. Jas paskiau parduoda iš C. D. K. Spekuliantai piauna šunis ir jų mėsą parduoda per avieną. Už bet kokią mėsą Maskvoj, kas tik gauna, svarui moka 2-3 rublius. Kiaulės kumpio svaras—9 rubliai, karvių sviestas—10 rublių. Ūkininkai, varu grūdami į kolchozus, sunaikiną savo turtą, gyvulius, patys badauja, o miestai visai dvesia, taip kaip ir 1918 m. C.D.K. mesą duoda 2 kart per savaitę. Į eiles reikia stoti nuo 12 val. nakties. Dabar tai nors žalumynų yra, bet kas bus žiemą? —"Raudonasis laikraštis" dar guodžiasi: "Leningrado dešrų fabrike supuvo 7000 kg. dešrų, 5000 galvijų kojų..." Spalių 4 d. iš Maskvos pranešta, kad valdžios brangiųjų metalų kasyklose susekti vagys—kasyklų šeimininkai, patys ištikimiausi komunistai. Tikrai, toj šaly, kur Dievui vietos nėra —"žmogus žmogui—vilkas."

"Š."

ATSIŠAUKIMAS

Amerikos lietuvių visuomenei!

Mūsų brangūs prieteliai, geradariai!

Daug kartų kreipėmės į jus visais mūsų reikalais, į kuriuos jūsų gailestingos širdys atsiliepė kilniai gausiomis aukomis, jūsų dėka ir pagalba įsigijome vienuolyną. Jis šiandien didžiausias Amerikos lietuvių paminklas—jūsų pasišventimo vaisius. Jame šimtai lietuvaičių pasiaukojo Dievo garbei ir savo brolių lietuvių naudai. Jums už tą visą pagalbą 400 seselių Kazimieriečių, iš kurių suvirš 300 Amerikoj darbuojasi ir arti šimto seselių Lietuvoj, yra dėkingos ir kasdien Dievo prašo, kad Jis jums čia ir amžinybėj būtų gailestingas.

Mūsų vienuolija užgimė rytinėse valstybėse 25 metai atgal. Ten pradėjo mokihimo darbą, ir šiandien ten darbuojasi apie 80 seselių. Mokslo metams pasibaigus, ar kuriai iš seselių susirgus, sugrįšti į Chicagą netik toli, bet ir kelionės išlaidos perdidelės. Jau ir Chicagoje vienuolynas nebesutalpina visų seselių atostogų metu. Todel vietoj padidinti vienuolyną Chicagoje, sumaneme įsigyti įstaigą rytuose, kur rytinių valstybių lietuvių dukterys galėtų mokintis, kur seselės rytuose gyvenančios galėtų suvažiuoti atostogų metu savo mokslą padidinti ir rekolekcijas atlikti. Taipgi čia nusilpnėjusioms seselėms būtų patogu sveikatoj sustiprėti.

Taigi, nors dabar laikai blogi ir mes pačios skolų prislėgtos esame, vienok trokšdamos savo darbą praplėsti, rytuose minėtiems tikslams, su patarimu ir palaiminimu J. E. Chicagos ir Philadelphijos kardinolų, drystame prašyti jūsų pagalbos įsteigti Akademiją rytuose. Laikams sublogėjus, atsirado ant pardavimo daug vietų su trobesiais tinkamais akademijai. Kad pasinaudojus šia proga įsigyti įstaigą rytuose, kur po kelių metų galėsime taipgi patarnauti ligoniams, seneliams ir apleistiems, maldaujame jūsų, mūsų gerieji prieteliai, suteikti dabar sulig išgalės aukų ar paskolų Akademijai rytuose.

Šiuomi tam reikalui atidarome Mažosios Gėlelės Fondą. Prašome visų gerbiamų klebonų ir visos dvasiškijos, mūsų alumnų, kaip ir visų prietelių ir geros širdies lietuvių remti šį reikalą. Kiekviena auka bus sunaudota akademijos įsteigimui rytuose. Aukotojų seselės neužmirš maldose, kurios iš šimtų dėkingų seselių širdžių kasdien prie Dievo kils už mūsų geradarius.

Aukas prašome siųsti Chicagon šiuomi adresu:

Mother Superior,
2601 W. Marquette Rd.,
Chicago, Ill.

Šv. Kazimiero Seserys.

SOVIETAI PUČIA NAUJĄ BURBULĄ.

Kalba apie svetimų valstybių sąmokslą prieš Rusiją.

Masva. — Sovietų vyriausybės ir spaudos organai garsiai prabilo apie sąmokslą, kurį esą sudarę kapitalistinės valstybės tikslu sunaikint sovietus ir išdalyt Rusiją. Į tą sąmokslininkų skaičią įeina Anglija, Prancūzija, Lenkija, Rumunija ir kitos kaimynės valstybės. Tik Lietuva, esą, stovinti nuošoliai nuo sąmokslininkų.

Komunistų vadai jau ne pirmu kartu skelbia "kapitalistinių" šalių planus sunaikint sovietus. Juo viduje auga didesnė opozicija ir žmonių nepasitenkinimas, juo komisarai garsiau kalba apie svetimų valstybių planus sunaikint Rusiją.

VYTAUTO DIDŽ. MIRTIES SUKAKTIS VILNIUJE.

Vytauto Didžiojo mirties sukaktuvių dieną šv. Mikalojaus bažnyčioj buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Buvo ne tik lietuvių, bet ir gudų ir lietuviams palankių lenkų. Taip pat buvo miesto burmistras Folejevskis.

Visų pirma buvo atidengtas ir pašvęstas Vytauto Didžiojo bronzinis paminklas. Paskiaus kun. Čibiras ir kun. Hodleuskis (gudas) pasakė pamokslus. Mišias atlaikė Trakų dekanas kun. Maliukevičius. Iškilmių metu giedojo prof. Galkovskio diriguojamas choras ir solistė panelė Prancūzevičiūtė.

Kun. Čibiras savo pamoksle labai iškilmingai apibudino Vytauto Didžiojo asmenį, kaipo Lietuvos didybės kūrėjo, palygino praeities laikus su dabartimi ir pabrėžė, kad Vytautą Didįjį tinkamai pagerbti įstengė tik nepriklausoma tapusi lietuvių tauta, nudžiūvusioms tautos viršūnės šakoms nulūžus nuo kamieno.

Kun. Hodleuskis apibudino Vytautą, kaipo lietuvių kūrybinės jėgos sintezę ir kaipo vakarų krikščionybės platintoją Lietuvoj, ir pareiškė pageidavimo, kad ateity lietuvių ir gudų tautos galėtų bendru valstybiniu gyvenimu gyventi. E.

BRITŲ-INDŲ KONFERENCIJA.

Londonas.— Lapkričio 12 d. prasidėjo britų-indų konferencija. Karalius Jurgis, atidarydamas konferenciją, pažadėjęs Indijai platesnių savivaldybės teisių.

Tokia šalis, kaip Indija, anksčiau ar vėliau ir pati įgis, kas jai priklauso.

Washington.—Fish komitetas reikalauja aštresnių įstatymų suvaržymui komunistų veikimo.

MEMORANDUMAI KLAIPĖDOS REIKALU

Lietuvos Ūkininkų Sąjungos
Centro Valdyba
Spalių 22 d., 1930

Jo Ekscelencijai Ponui
Respublikos Prezidentui

MEMORANDUMAS.

Ažiu didžiojo karo ypatingai susidėjusioms aplinkybėms bei lietuvių tautos sūnų pasišventimu ir susiklausymu iškovota Lietuvai nepriklausomybė, nors tautos rytai su sostine Vilnium dar prispaudėjų rankose. Šiandieną svarbiausias tautos uždavinys—išlaikyti valstybės nepriklausomybę, visos teritorijos neliečiamybę, grąžinti lenkų pagrobtus ir skriaudžiamus brolius. Neskaitlingai lietuvių tautai, didelių kaimyninių linkusių į ekspansiją tautų apsuptai, atsiekti tai galima tik tam tikromis sąlygomis.

1. Pirmiausias ir svarbiausias dalykas yra tas, kad šalies viduje privalo vyrauti tvarka, paremta teise, teisėtumu, bet ne valdančiųjų nuožiūra, kur, neturint tautos atstovybės—Seimo ir spaudos laisvės, su piliečių teisėmis ir pačiu teisėtumu dažnai nesiskaitoma.

2. Į tautos kultūros, į ekonomikos darbą privalo būti įtrauktos visos lietuvių kuriamosios inteligentinės pajėgos, nes tik kultūringa ir ekonominiai stipri valstybė gali sekmingai vykinti savo siekimus.

3. Nekonsolidavus tautos viduje, jos nesuburus į vieną stipriąją pajėgą, o priešingai vidaus kovoms ir nenormalia būkle ją išsklaidžius, privertus vesti kovą del konstitucijoj garantuotų laisvių ir teisių, neįmanoma yra sekminga užsienių politika, užtat ir pastarųjų metų visa eilė stambesnių užsienių politikos pralaimėjimų reikia skaityti nevykusios mūsų krašto vidaus būklės paseka.

4. Jau 1927 metais gruodžio mėn., kaip p. Voldemaras įklampino Vilniaus klausimą į gudriai supintas lenkų pinkles, mes kėlėme pas tamstą, pone Prezidente, balsą siūlydami šalies konsolidavimą, visų tautos jėgų suburimą pragaištingiems lenkų užsimojimams atremti. Tamsta, pone Prezidente, tą mūsų pasiūlymą atmetei.

P. Voldemaras, ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris, nuvykęs tuomet Genevon paskelbė be jokių sąlygų su lenkais taiką, paversdamas pamatinį Lietuvos užsienių politikos klausimą—Vilniaus bylą—techniškų klausimų eile.

Nuo to smūgio tautai dar neatsipeikėjus nesenai gautas kitas nemažiau skaudus smūgis Genevoje, kuris stato labai rimtan pavojun, taip sunkiai įgytą, Klaipėdos krašto priklausomybę Lietuvai.

Nesileisdama į smulkmenas Lietuvos Ūkininkų Sąjungos Centro valdyba del to turi garbės jums štai ką pareikšti:

Lietuvos delegacija, matomai bodama p. Voldemaro duotų Vokietijai nelemtų pažadų, nepaprastu lengvumu sudarė aktą, kurio pasekos yra ypatingai žalingos visai Lietuvai, nes tuo pripažino teisę svetimos valstybės naudai į Lietuvos respublikos teritoriją į kurią teises Lietuva įgijo tam tikru tarptautiniu aktu—Klaipėdos konvencija.

Toksai Lietuvos vyriausybės ir delegacijos nusileidimas:

a) teikia Vokietijai kišimosi teisę į Lietuvos vidaus reikalus ir įžeidžia Lietuvos suverenitetą;

b) padeda Vokietijai vykinti jos žinomus siekimus: įgyti Klaipėdos krašte bendro šeimininkavimo teises;

c) siaurina gubernatoriaus teises, konvencijoj numatytas, skirti Klaipėdos direktorijos pirmininką. Darant direktorijos pirmininką atsakomingu ne gubernatoriui, vien seimeliui, atimama Lietuvos vyriausybės įtaka į Klaipėdos krašto administravimą;

d) tokiu negirdėtu Vokietijai nusileidimu pakertama energija ir noras lietuviams darbuotojams Klaipėdos krašte dirbti tautinį bei kultūrinį darbą, o sustiprinama vokiečių energija bei akcija.

Be to turime garbės pažymėti, jog visa eilė apsileidimų iš Lietuvos vyriausybės pusės, nevykinant konvencijos žnuostatų, kaip tai Vokietijos pilietybę optavusių piliečių Klaipėdos kraštę palikimas, lietuvių kalbos teisių mokyklose, teismuose ir administracijos įstaigose nepaisymas, trukdo Klaipėdos kraštui per tiek šimtmečių vokietintam įgyti tikrą tautinį veidą.

Išeinant iš aukščiau suminėtų liūdnų faktų esame giliai įsitikinę, jog būtinai reikalinga nebeatidėliojant Lietuvos valstybės gyvenimą įvesti į teisėtas ir normalias vėžes, duodant patiems piliečiams teisę, kaip pamatiniuose valstybės įstatymuose yra numatyta, spręsti savo šalies reikalus.

(pas.) *Kun. Baltrušaitis,*
Centro valdybos viceo pirmin.

(pas.) *Kun. Dagelis,*
Centro valdybos sekretorius.

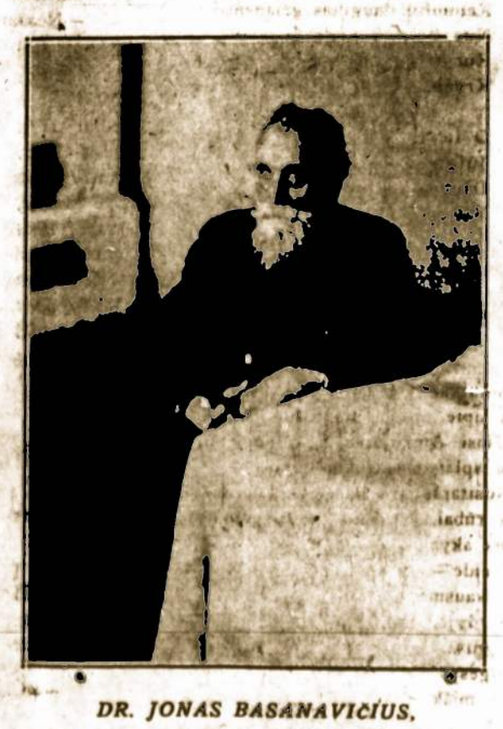

DR. JONAS BASANAVIČIUS,

Lietuvos atgimimo patrijarkas. Mirė vasario 16 d., 1927 m. Palaidotas Vilniuje, kur ilsisi Vytauto palaikai.

Jis įsteigė "Aušrą," kuri nušvietė tautiniam išbudimui kelius. Jis visą savo ilgą amžį pašventė tautos reikalams, jos kultūriniam pakilimui.

Poezija ir Beletristika.

Kazys Inčiūra.

JOK IEŠKOT AKLOS TEISYBĖS

Linko eglės šalia kelio,
svyrūnėlės linko.
Ten raitieji trys berneliai
broliai susirinko.
—Josiu arti,—kalba pirmas,—
dirvos kur sužėlę.
Man draugų bus—žirgas širmas,
žagrė—sosrėlė.
—Josiu miestuos,—antras taria,—
mokslo lobių klėtin,
kad šauni dalia vasarė
tėviškėj žydėtų.
Kai jie ryžosi keliauti,
iškopė sietynas—
pasipylė dangaus skliaute
žvaigždės sidabrinės.
Mirga angelų delnuose
žvaigždės—žiburėliai.
Paukščių takas žemę juosia...
žiūr, ten balandėlis.
Baltas baltas balandėlis
skrenda Vilniaus pusėn.
Galvą keldamas jaunėlis
brolis atsiduso:
—Kad aš būčiau paukšteliu tuo—
skrisčiau neščiau žinią,
kad kaip buvęs Vilnius būtų
sostinė tėvynėj.
Ir giedojo iš aukštybių
angelai—žvaigždelės:
—Jok ieškot aklos teisybės,
mes pašviesim kelią.

Pranas Vaičaitis.

ŽALGIRIO MŪŠIS.

Oi, ūžia, švilpia blogas oras
Ir vėtros medį bando raut,
O narsūs Vytauto bajorai
Pradėjo karan brolius šaukt.
Jau trempia viešajį kelelį,
Pulkai jau eina už pulkų—
O eik, vaike, balnok žirgelį,
Užstok už garbę lietuvių!
Štai kabo tavo tymo balnas
Ir kardas tavo štai šviesus,
Ir joki per miškus, per kalnus,
Malšinki priešus plėšikus.
O ar tai vėtros žiaurios kaukia,
Siūbuoja girios ąžuolai?
Ar tai išalkę žvėrys traukias,
Ar staugia meškos ir vilkai?
O tai ne vėtros žiaurios ūžia,
O tai ne meškos, ne vilkai—
Tai broliai joja į karužę,
Tai žvengia juodbėri žirgai,
Tai joja vyrų minių minios,
Tai narsūs Lietuvos vaikai...
Jau peržengti kalnai ir plynios,
Jau priešų netoli laukai...
Sudie, tėvyne mūsų miela,
Tu būk laiminga visada!
Sau pinki laimės aukso vielą,
Tegu gyvuoja Lietuva!
Jau dūmai rūksta, dunda žemė,
Nerimsta juodbėriai žirgai.
Pats Vytautas žiūri, mūšį lemia,
Arti kryžiuočiai, vanagai...
Tai ne perkūns smarkus sugriovė,
Ne šviesūs tvykstelėj žaibai,—
Tai lietuviai į priešus šovė,
Tai čerška šviesūs jų kardai.
Ir, kaip kopūstai, ritas galvos
Ir maišos su maldoms keiksmai,
Lavonų guli baisios kalvos,
Kanuolių dauginas griausmai.
Nuo Žalgirio rytinės pusės,
Kur tik akimis vos užmatai,
Kryžiuočiai guli, kaipo musės,
Ir drasko kūnus jų vilkai.
O lietuviai linksmai dainuoja,
Jų grobio nei nesuskaityt,
Dainuodami namuosna joja
Baltų tėvelių atlankyt.

Pr. Genys.

GERMANTO SIMFONIJA

(Pabaiga).

Smuikas verkia. Tyro džiaugsmo aidais kalba apie meilę, slaptingu miško šlamesiu meldžiasi Amžinatvei, gailiomis širdies ašarom apjaisto mirusią laimę...

Susitaršę griežiko plaukai, nudriskę valkatos rūbai, į miško juodą gelmę įsmeigtos juodos akys...

Veide—smuiko simfonijų sparnais blaškosi skausmo šešėliai.

Širdyje, kraujuje, nervuose ir sąnariuose—ugnis... Ugnis ir stygose. Ugnis ir alkanas ilgesys gyventi ir dusliame smuiko tembre ir miško mistiškuose atgarsiuose...

Jei įsidega negesomas gaisras,—dega, kol sudega... Iš lėto prasideda, pagaliau ugnis apjuosė visą savo auką, išsiplečia, sulliepsnoja visu savo gaivališku galingumu ir pamažu gęsta.

Taip dega ir jaunuolio širdis. Iš lėto įsiliepsnojo, prabilo visu savo galingumu, visa mistiška kūrybos galybe, visu per ilgus metus sukauptu gaivališku ilgesiu ir, pagaliau, lėtai, lėtai nutilo...

Muzikantas pasibraukė brangų smuiką po pažastimi, grakščiai nusilenkė, nusišypsojo...

Prieš jo akis neapregima minia. Ploja, šaukia, klykia!

—Bis! Bis! Bravo!

Muzikantas vėl smuikuoja, vėl dega gaivališka gyvenimo ir meilės skausmo aistra, didžiomis konvulsijomis drasko plėšo smuiko stygas ,kol pagaliau jos... sutrūksta.

Tada muzikantas svyruodamas vėl nusilenkia, o minia ploja, šaukia, klykia...

—Bis! Bis! Bis! Bravo!

Miškas gaudžia. Juodose ir paslaptingose tankmėse maišosi miško šauksmai, lyg tolimas alkanų vilkų staugimas, lyg kaimo šunų lojimas, lūžtančių šakų traškesys ir švelnus lapų šlamėjimas.

Mistiška miško minia ūžia, staugia, ploja...

Muzikantas šypsosi, pamažu sėdasi ant minkštų samanų, gulasi, įsmeigia į juos šypsantį veidą, užmerkia akis ir užmiega giliu, giliu ir saldžiu miegu.

Pr. Genys.

GRIUVĖSIUOSE

APYSAKA IŠ ŽEMAIČIŲ GYVENIMO VOKIEČIŲ VERGOVĖJ.

DALIS I.

Gražus Juškų dvaras.

Suptelingas yra Žemaičių kraštas. Aukštieji Telšių kalnai, įvairiais kauburiais susigūžę, per amžius niūri ir, stiepdamos į Baltijos glėbyje gimusius debesis, svajoja, ilgisi, kenčia. Neprakalbina jų nei minkštasis vakarų vėjas, nei skaistus saulės spindulys, nei jautri jaunimo dainos sutartinė. Tyli kalnai, savo paslapty susikaupę, savo mintyse paskendę, patys savyje užsidarę... Vilioja juos senovės atminimai, gražiųjų tėvų senelių garbingi žygiai, didvyrių katžygiški darbai.

Tokios pat niūrios ir žemaičių senobinės sodybos. Plačiastogiai namai skęsta šimtmečių klevų pašakėse, slepiasi užukalnėse, puošiasi gražiais rūtų darželiais, gaubiasi vyšnių krūmais, supasi obelių ir kriaušių sodais! O, gražios tos žemaičių senobinės sodybos, gražios savo gamta ir praeitimi!

Taip pat gražiai išrodė ir Juškų dvaras netol Telšių, senais klevais apsodintas, vyšnių krūmais apsisiautęs, gausiais sodnais apsisupęs! Ir laukai derlingi, ir pievos žolingos, ir girios turtingos žvėrimis ir paukščiais.

—Na, ponas Juška, ar geri metai šį metą? Kaip tavo dvaras?—Klausdavo Jušką kaimynai.

—Kad tai būtų mano dvaras!—Atsiliepdavo senasis Juška ir, maloniai šypsodamos, pridurdavo:—O, tokioj žemėj nesunku gyventi; nors apleista, bet naši! Pradedi kulti, tai žinai, kad Kantrimų laukus valei! Taip, taip, kad kontraktas nesibaigtų, būtų galima šį tą išversti iš šios vietos. Retai tokią terasi! Taip. Daug juk vietų perėjau, bet niekur tokios lengvos ir tokios našios žemės neužėjau. Ari—griūte griūva! Kuli—maišai augte auga!

—Neklausei mūsų! Sakėme—imk, Juška, kontraktą ilgesniam laikui, nesigailėsi ėmęs! —Neklausei, dabar gailies...

—Nė, kaimynėliai... Užteks jau man! Turtų nebsukrausiu. Sveikata baigiasi, dirbti mažai begaliu, serguliuoju. Pati taip pat ne iš tvirtųjų... antra, sūnus Bolislovas skirtis nori, Zosė irgi...

—Žinoma, laikas,—pritarė kaimynai Juškos mintims. —Reikia pasirėdyti, kur dingsi nepasirėdęs...

Seniai.

—Na, motin, pasakysiu tau, kad visai pasenau...—Tarė Juška, parėjęs iš laukų ir sėsdamos už stalo. Troboj nieko nebuvo, seniai jautėsi laisvi. —Einu, einu ir nebegaliu!... Trokštu, nebeatsigaunu, uždūstu... Sunku, labai sunku. Pasilikt nuo kitų nesinori, o sykiu eiti, pejėgų nebėra. Ir tau, veiziu, rankos dreba, žandai įkrito, ir tu jau kuitiniuodama vos bepareini per aslą.

—Aš manau mesti tą dvarą, tegu jis! Atims paskutinę sveikatą, ir kito nieko nebus... Zosė sakė pereitą kartą, kad, jei atsitiktų kur įmanomai, eitų.

—Bolislovas irgi nori pasirėdyti...

—Žinau, žinau....—atsiliepė motina.—Gerai, kad neslepiasi.

—Duosiu jam pusę ūkio, tegu eina... Turės ketveris arklius, penkias karves... dvejus ratus, na, ko benori...

—Jis nenori nei to, toks jautrus; jis bijos mus nuskriausti...

(Bus daugiau).

Tikyba ir Dora

K. K. T.

ŽINOTINA EINANTIEMS IŠPAŽINTIES

(Pabaiga).

Piktas būdamas, artimo ligoj neaplankiau, nesuteikiau reikalingos pagalbos...

Tris kartus pasninko neužlaikiau, be tinkamos priežasties.

Tris kartus artimo, blogus darbus darant, nesudraudžiau, bet vogtus dalykus paslėpti jam padėjau...

Jei kartais būtų abejonė, tai galima paprašyti kunigo, kad paaiškintų, sakant: atsiprašau dvasišką tėvelį, ar tas yra nuodėmė?

Galop, jeigu kunigas tinkamais klausinėjimais neužbaigia išpažinties, tai šiais žodžiais galima ji užbaigti:

—Daugiau nuodėmių neatsimenu. Už šias, kurias pasisakiau ir už tas, kurių negaliu atsiminti, del Dievo meilės širdingai gailiuos, prižadu pasitaisyti, o tave dvasios tėve, prašau užduoti atgailą ir jei esu vertas duoti išrišimą.

Dabar, jei yra reikalas, kunigas nuodėmklausiui duoda tinkamą pamokymą, užduoda atgailą ir, jei vertas nuodėmių išrišimo, tai liepia klauptis ir gailėtis už nuodėmes. Atsiklaupus, paprastai kalbama su nusižeminimu širdies, mušantis į krūtinę. Šie žodžiai:

Dieve! Pasigailėk manęs nusidėjėlio (ar nusidėjėlės).

Kada, kunigas belsdamas į klausyklą, ,duoda ženklą atsitraukti, reikalinga persižegnoti, stotis, padėkoti kunigui, pabučiuojant stulą ar ranką, žinoma, ką duoda, ir nueiti.

Jei kartais nevertas būtum išrišimo, tai kunigas, apsaugodamas nuo gėdos, kaip paprastai liepia klauptis ir vietoj išrišimo atkalba kitą maldelę.

Negalima bažnyčioj akims duoti laisvė, visuomet jas reikia valdyti. Bažnyčioje, šventoj vietoj, reikia elgtis padoriai ir kukliai, kad kitą nepapiktintumei.

Nuėjus nuo klausyklos, jei prisimintumei da didelę nuodėmę, tai galima sugryžti ir pasakyti nuodėmklausiui, kad šią nuodėmę buvau užmiršęs. Nebūtinai, tuoj skaityti ar kalbėti užduotą atgailą, bet geriausia padoriai ant abiejų kelių atsiklaupus, rankas susirėmus prisiminti štai ką:

5. Už nuodėmes atsilygink, reiškia, jei nuodėmklausis, per išpažintį liepė grąžinti artimui paimtą daiktą, tai reikia padaryti pasiryžimą namo parėjus sugrąžinti, jei liepė ką atsiprašyti, tai reikalinga atsiprašyti. Taipogi padėkoti Dievui, sužadinant savy tikrą gailestį, su ašaromis apiplaunant pakilti širdimi prie Dievo, kad Jis per kunigą, savo tarną, teikėsi išklausyti tavo nuodėmių, kad galėjo su Dievu per išpažintį ir atgailos sakramentą susitaikyti ir savo sielą nuo šio pasaulio nešvarumų apvalyti. Po to, jei yra laiko, tai galima atskaityti ar atkalbėti užduotą atgailą, o jei nebūtų laiko, tai galima ir paskui, tik negalima užmiršti. Paskiau reikia atskaityti maldos po išpažinties, prieš Komuniją, ar bent tinkamai poterius sukalbėti.

Priėmimas Šv. Komunijos.

Šv. Komunija būna dalinama prieš šv. mišias, laike mišių ir kiekvienam reikalui esant. Geriausia Šv. Komuniją priimti laike šv. mišių. Kunigui einant dalyti Šv. Komuniją, tai mažu skambučių skambinant duodama ženklas, kad žmonės rinktūsi prie Dievo Stalo. Čia padoriai ant abiejų kelių atsiklaupus reikia sukalbėti visuotiną išpažintį. Kunigui žegnojant norinčius priimti Šv. Komuniją, reikia persižegnoti. O su Šv. Sakramentu kunigui atsigręžus, reikia palenkus galvą kalbėti:

—Štai Dievo avinėlis, kursai naikina pasaulio nuodėmes!

Ir per tris kartus mušantis į krūtinę tarti šiuos žodžius:

—Viešpatie, nesmu vertas, kad įeitum į mano širdį, bet tark žodį, o bus išganyta mano siela.

Kada jau kunigas su Šv. Sakramentu prieina prie Dievo Stalo, tai rankas reikia kryžmais sudėti ant krūtinės. Galvą truputį pakelti, akis tinkamai nuleisti, o kada jau prieina eilė priimti Šv. Sakramentą, reikia tinkamai prasižioti, kad galas liežuvio pasiektų apatinės lūpos.

Priėmus Šv. Sakramentą, galima nuo Dievo stalo atsitraukti, bet negalima tuoj žegnotis, bei lūpomis melstis. Rankas ant krūtinės laikant sudėtas, reikia nueiti į savo vietą. Čia atsiklaupti ir galvą laikyti bent kiek palenkus. Komunikantas kartais prilimpa prie gomurio, tada reikia gražiai liežuviu atkrapštyti, bet niekuomet negalima su pirštu. Tuo laiku, rankas ant krūtinės kryžmai tebelaikant mintimi, o jeigu Švenčiausias jau nurytas, tai ir lūpomis galima garbinti Išganytoją, per penkis kartus šias žodžiais:

—Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus tikrąjį Kūną ir Kraują, priimtą mūsų širdyse, dabar, visuomet ir per amžių amžius amen.

Po to galima jau persižegnoti, atskaityti maldas ar šiaip pasimelsti po Šv. Komunijos. Ir bent 15 minučių bažnyčioj pasimeldus galima jau eiti užkąsti. Gerai būtų, kad iki yra užkandama, susilaikyti nespiaudyti ant žemės.

Taip su dievotumu ir širdies nusižeminimu, gražiai prisirengę ir atlikę išpažintį, pajusime savy jos gerus vaisius. Išmoksime susivaldyti, kad neperžengtume Dievo ir šv. Bažnyčios įsakymų. Lengviau galėsime apsisaugoti, kad neįžeistumėm Dievo ir nenusidėtumėm prieš artimą. O per tai padarysime sielai gera del amžino gyvenimo, o kūną, klausydami per išpažintį sustiprinto sąžinės balso, apsaugosime nuo šio pasaulio vargų ir įvairių nemalonumų.

GERB. KUNIGŲ DĖMESIUI.

Galima gauti Ritualėlį.

Senai buvo pageidauta gerb. kunigų, kad būtų išleistas ritualėlis su gražiai lietuvių kalbos atžvilgiu tekstais.

Šiais metais Kaune pasirodė Ritualėlis (Rituale Romanum parvum) gražiai šv. Kazimiero draugijos išleistas. Ritualėlis Kauno arkivyskupo Metrapolito aprobuotas. Ritualėlis puikiai atrodo ir oda aptaisytas. Jo kaina su atsiuntimu tik vienas doleris.

Ką tik gavau naujų Ritualėlių transportą. Jei kas norėtų įsigyti, maloniai prašau apie tai pranešti ir Ritualėlis tuoj bus atsiųstas.

Mano adresas:
614 W. Mahanoy Ave.,
Mahanoy City, Pa.

Kun. S. Stonis.
Šv. Kazimiero Draugijos
Įgaliotinis Amerikoje.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT.

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į PILNAMEČIŲ SKYRIŲ gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Įstojimas:

Nuo 16 m. iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 m. iki 36 metų amžiaus 3.00
Nuo 37 m. iki 45 metų amžiaus 4.00
Nuo 46 m. iki 50 metų amžiaus 5.00

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to—$750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

PASALPOS SKYRIUS turi penkis laipsnius:—Pirmo laipsnio nariai ligoje arba sužeidimų nelaimėse gauna $3.00 savaitėje, 2-ro—$6.00, 3-čio—$9.00, 4-to—$12.00, 5-to—$18.00. Mokestys tokios: pirmo laipsnio pašalpon 25c. mėnesiui; antro—50c., trečio—75c., ketvirto—$1.00, penkto—$1.50.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUN gal priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelt į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir del to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDĄ.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, del to leidžia organą "Garsą," teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą.

SUSIVIENYMO CENTRO ADRESAS:

LIET. R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ,
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes Barre, Pa.

NEPAPRASTA NELAIMĖ

Kalno žemės sluogsnių slinkimai savo griuvėsiuose palaidojo 100 žmonių.

Lyons, Prancūzija.—Lapkričio 13 d. nuslinkimai žemių pakalnėn sename St. Jean kvartale paėmė apie 100 žmonių aukų ir padarė daug materialių nuostolių.

Pirmas slinkimas įvyko 1:15 po pietų. Namai su esamomis šeimynomis ir jų turtu susmuko, tarsi visa būt padirbta iš kortų.

Neužilgo sekė antras slinkimas, kurs po griuvėsiais palaidojo dalį gyventojų ir atvykusius gelbėtojus.

Trečiasis slinkimas, įvyko 4:55 po pietų vėl nutraukdamas žemyn gelbėtojus ir St. Pothins ligoninę su ligoniais ir slaugėmis.

Antras ir trečias slinkimai užslėgė pirmojo slinkimo aukas, kurios buvo išlikę gyvos ir iš griuvėsių šaukėsi pagalbos.

Žemės slinkimai įvyko del didelių lietų, kurie išplovė žemės sluogsnius ir jie pradėjo slinkt žemyn.

LENKAI PERSEKIOJA AMERIKIEČIŲ KORESPONDENTUS.

"The Chicago Daily News" praneša, kad Rytų Galicijoj lenkų valdžia areštavus jų korespondentą Negley Farson, kurs aprašinėjęs lenkų vandališkus kankinimus ukrainiečių. Matyt, jau patys lenkai gėdisi savo darbų ir bijo pasaulio opinijos.

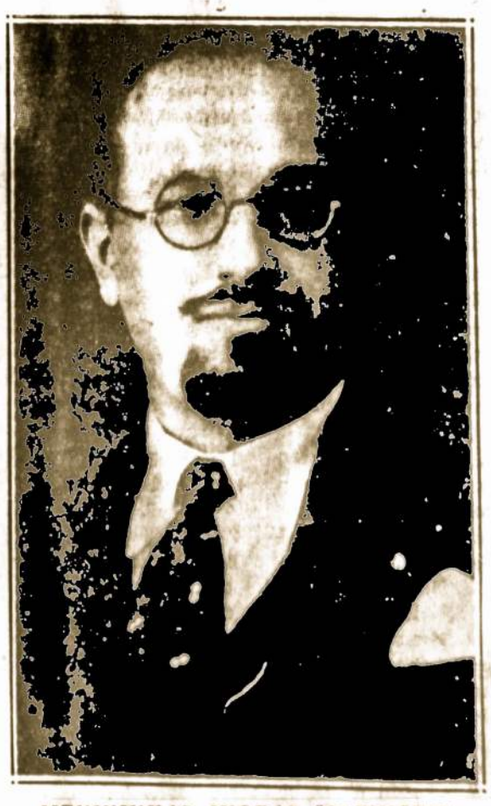

MENININKAS JUOZAS ŽILEVIČIUS,

žinomas lietuvių muzikas kompozitorius. Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo koncerte gros vargonais ir vadovaus jungtiniam chorui, susidedančiam iš 260 dainininkų. Kompozitorius J. Žilevičius vadovavo meno programoms Didžiojo New Yorko, Bostono, Elizabetho ir Newarko apielinkių surengtose Vytauto iškilmėse. Jo meniškus gabumus aukštai įvertina kitataučiai kritikai ir spauda.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes Barre, Pa.
Laiškams siųsti: P. O. Box 421
PHONE: Wilkes Barre 34711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. K. Miliauskas, Dvasios Vadas, Bellas Rd., Wanamie, Pa.
P. P. Muliolis, Pirmininkas, 6606 Superior Ave., Cleveland, O.
Ks. Marozas, Vice Pirmininkas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
J. Moliuži, Iždininkas, 44 No. Landon Ave., Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Globėjas, 875 W. Academy Street, Wilkes Barre, Pa.
A. F. Leškauskas, Iždo Globėjas, 939 E. Mahanoy Avenue, Mahanoy City, Pa.
Dr. J. K. Ažukas, Daktaras Kvotėjas, 107 Hillside Street, Wilkes Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Kun. Norbutas, 25 So. Broad Ave., Frackville, Pa.
2. A. J. Domeika, 58-04—69th Pl., Maspeth, L. I., N. Y.
3. Vladas Palupis, 38 Sand St., Pittston, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. A. Žaliaduonis, 1223 Margaret Street, Munhal, Pa.
2. Vincas Miliauskas, Box 599, Forest City, Pa.
3. K. J. Petrokas, 9654 Russell Street, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. A. Karužiškis, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio.
2. A. Ambrozaitis, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
3. Tamas Šeimis, 1533 E. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Kun. Sinkevičius, 68 Chestnut Street, Plymouth, Pa.
2. J. Stulgaitis, 122 So. Meade Street, Wilkes Barre, Pa.
3. V. Mardosa, 1733 Brick Ave., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. K. Vencius, 90-a Lawrence Street, Lawrence, Mass.
2. Matas Zujus, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.
3. Adv. P. Česnulis, 1632 Engineers Bank Building, cor. St. Clair and Ontario, Cleveland, Ohio.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

PAŠALPŲ IR POMIRTINIŲ ĮSAKYMAI

IŠRAŠYTI NUO LAPKRIČIO 3 D. IKI LAPKR. 11, 1930

2722[illegible]	LRKSA. 8 kp. už prirašymą naujų narių	16.75
2722[illegible]	R. Merriman, sulig sąskaitos	80.00
27230	Liudvika Janušauskaitė, 3 kp. grąžinti pinigai vaikų skyriaus	.55
27231	Ignotas Mačiulaitis 21-222 kp. grąžinti pinigai	3.32
27232	Albinas Bukevičius 1 kp. 4 sk. paš. už 6 d.	12.00
27233	Ona Mardosienė 7 kp. 2 sk. paš. už 26 d.	26.00
27234	Marė Seffeldienė 20 kp. 5 sk. paš. už 25 d.	75.00
27235	Baltrus Ramanauskas 30 kp. 4 sk. paš. už 22 d.	44.00
27236	Baltrus Svetkauskas 38 kp. 4 sk. paš. už 44 d.	88.00
27237	Jonas Viltrakis 54 kp. 2 sk. paš. už 29 d. pil. 33 d. pusė	45.50
27238	Petronė Kalinauskienė 60 kp. 1 sk. paš. už 70 d.	35.00
27239	Petras Miliauskas 68 kp. 2 sk. paš. už 36 d.	36.00
27240	Marijona Kavalienė 83 kp. 4 sk. paš. už 5 d. 19 d. pusė	29.00
27241	Marė Juzevičienė 87 kp. 2 sk. paš. už 11 d.	11.00
27242	Antanas Vilčinskas 126 kp. 4 sk. paš. už 52 d.	104.00
27243	Barbora Gumalauskienė 151 kp. 2 sk. paš. už 15 d.	15.00
27244	Jonas Rašiulis 156 kp. 2 sk. paš. už 25 d.	25.00
27245	Edvardas Karuža 158 kp. 4 sk. paš. už 11 d.	22.00
27246	Maleny Augaitienė 191 kp. 2 sk. paš. už 22 d.	22.00
27247	Jonas Kasparas 198 kp. 4 sk. paš. už 9 d.	18.00
27248	Kaz. Aitutis, Jr. 200 kp. 2 sk. paš. už 27 d.	27.00
27249	Kaz. Šalčius 233 kp. 4 sk. paš. už 13 d.	26.00
27250	J. C. Aszuk M. D. sulig sąskaitos	77.40
27251	Penna. Power and Light Co., sulig sąskaitos	71.60
27252	Juozas Kardokas 6 kp. 1 sk. pom. už a.a. Agotą Kardokienę	150.00
27253	Mataušas Šilanskis 17 kp. 5 sk. pom., duoklės atitr. 1 mėn. už a.a. Joną Šilanskį 6-ta dalis	166.23
27254	Bernardas Meškauskas 83 kp. 3 sk. pom. ir duoklės atitraukta 1.00 už a.a. Magdaleną Meškauskienę	499.00
27255	Petronėlė Vasiliauskienė 146 kp. 1 sk. paš. pom. 4 sk. paš. už 12 d. pusė, duoklės grąžinta 1.41 už a.a. Juozą Vasiliauską	163.41
27256	Juozas Poškevičius 25 kp. 3 sk. paš. už 16 d.	24.00
27257	Juozas Kulkauskas 28 kp. 4 sk. paš. už 14 d.	28.00
27258	Mikolas Gudalauskas 33 kp. 4 sk. paš. už 64 d.	128.00
27259	Adomas Slavinskas 35 kp. 4 sk. paš. už 48 d.	96.00
27260	Petras Kimtautis 88 kp. 2 sk. paš. už 13 d.	13.00
27261	Magdė Kasiuliūtė 146 kp. 4 sk. paš. už 24 d.	48.00
27262	Jurgis Kalinasas 272 kp. 4 sk. paš. už 17 d.	34.00
27263	Juozas Taraska 273 kp. 2 sk. paš. už 28 d.	28.00
27264	Veronika Stankevičienė 92-222 kp. 2 sk. paš. už 16 d.	16.00
27265	Jonas Katauskas 209 kp. 2 sk. paš. už 48 d.	48.00
27266	Motiejus Janulevičius 209 kp. 4 sk. paš. už 20 d. pil. 3 d. pusė	43.00
27267	Petras Liepa 300 kp. 5 sk. paš. už 20 d.	60.00
27268	Julė Lazdauskienė 11 kp. 1 sk. pom. duoklės grąž. 52. už a. a. Izidorą Lazdauską	150.52
27269	Magdė Marcinkevičienė 90 kp. 2 sk. paš. už 51 d. pusė	25.50
27270	Ignas Mažietis 112 kp. 4 sk. paš. už 17 d.	34.00
27271	Ona Jakavičienė 121 kp. 5 sk. paš. už 120 d. pil. 59 d. pusė	448.50
27272	Povilas Kalvaitis 129 kp. 5 sk. paš. už 11 d.	33.00
27273	Juozas Stanulis 228 kp. 4 sk. paš. už 12 d.	24.00
27274	Vanda Jančauskienė 57 kp. 2 sk. pom. ir duokl. atitr. 3.33 už a.a. Juozą Jančauską	246.67
27275	Izabelė Čnukienė 86 kp. 3 sk. pom. ir duoklės atitr. 1.68 už a.a. Augustą Čnuką	498.32
27276	Edvardas Tatoraitis 1 kp. 3 sk. pom. ir duoklės atitr. 2.08 už a. a. Aleną Tatoraitienę	497.92

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

PROTOKOLAS.

Wisconsino apskrities 11-to suvažiavimo.

Suvažiavimas įvyko spalių 19 dieną, 1930 m., Sheboygan, Wis. Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos salėj.

Pirmą valandą po pietų suvažiavimą atidarė apskrities pirm. Antanas Stauskas. Maldą atkalbėjo klebonas kun. P. Garmus.

Mandatų komisijon išrinkti Juozas Kasiriauskas ir Bernardas Vaiskus. Kas link svečių—sutcikta patariamas balsas. Dalyvauja šie kuopų atstovai: 22 kp. Kenosha, Juozas Kasiriauskas, Antanas Lemešis, Viktoras Mandravickas ir apskrities vice pirmin. Jonas Trakšelis; 67 kp. Racine, — Bernardas Vaiskus; 289 kp. Milwaukee,—Kazimieras Virbickas, Jurgis Čižas, Ipolitas Stankevičius; 227 Port Washington, — Jonas Murauskis, Stanislovas Jankūnas, Kazimieras Kvederas, Bronislova Jankūnienė; 62 kuopa Sheboygan,—kun. P. Garmus, Jonas Simonynas, Jonas Stauskas, Matas Slonkauskas, Antanas Stauskis.

Perskaitytas 10-to suvažiavimo protokolas likosi priimtas vienbalsiai.

Apskrities valdybos raportas.

Pirmininkas praneša kas link protokolo, kad nebuvo organe.

Kuopų raportai.

62 kuopa Sheboygan, Wis. geram stovy.

289 kuopa Milwaukee, Wis. narių turi 29, 4 suspenduoti, 1 išbraukti.

67 kuopa Racine, Wis. geroj varkoj. Vienas narys mirė palikdamas skolos. Kunigas P. Garmus duoda patarimą, kad 67 kuopa surašytų visą skolą ir pasiųstų į Centrą, tai Centras apsvarstys, kaip padaryt su ta skola. Priimta.

Dvasios vadas kun. P. Garmus užklausė kuopų atstovų, ir visi nariai priklausantys prie LRKSA. atlieka katalikiškas parcigas. Pasirodo taip. Tik Port Washington vienas narys, nepriklauso prie lietuviškos parapijos, Sheboygane penki nariai nepriklauso prie lietuviškos parapijos.

Seimo atstovo raportas.

Kun. P. Garmus išduoda raportą. Vienbalsiai priimtas su padėka.

Lietuvių Dienos, kuri buvo 1930 m. liepos 20 d. apyskaita.

Pajamų buvo $413.16, išlaidų $425.53. Nedateklius 12 dolerių. Kun. P. Garmus paaukavo virš 12 dol. padengimui lėšų. Raportas priimtas vienbalsiai.

Nauji sumanymai.

Lietuvių diena atidėta kitam suvažiavimui.

Nutarta išleist 10 dol. apskrities naudai išdalinant laimikį į tris dalis: $2.00, $3.00 ir $5.00.

Nebaigti reikalai iš protokolo: Finansinė apyskaita:

Sumokėta už tikietukus	$42.90
Išlaidų už tikietukus užmokėta	4.25.
Praisai atiduoti vertės	$30.00
Apskričiai pelno liko	$8.65.
Wisconsino apskrities išdė buvo	$161.30.
Pridėjus už tikietukus	$42.90
Viso	$204.20.

Apskrities išlaidos:

Praisai ir tikietai	$34.25
Raštininko lėšos	$8.25
Kasininko lėšos	$3.00
Atstovo lėšos	$25.00
Paaukota Mar. Koleg.	$25.00
Viso išlaidų buvo	$95.50
Dabar apsk. išdė	$108.70

Pusmetinis suvažiavimas numatomas Milwaukee, Wis.

Rezoliucijos:

Vienbalsiai nutarta protestuoti prieš talpinimą "Dzimdzių" maršruto "Garse."

Kadangi paaiškėjo, kad Liet. R. K. Susivienymo Amer. narių tarpe esama asmenų priklausančių prie prieštikybinių organizacijų, tad vienbalsiai nutarta stropiai atkreipti visų dėmesį į tą liūdną ir prieškonstitucijinį faktą.

Vienbalsiai nutarta, kad Wisconsin apskrities kuopos gerai prižiūrėtų, kad jų nariai būtinai priklausytų prie savo lietuviškų parapijų ir sąžiningai pildytų tikybines pareigas.

Vienbalsiai nutarta pareikšti papeikimą 62-ros kuopos nariui Mykolui Drasučiui už įžeidimą mūsų atstovo į paskutinį Seimą—kun. P. Garmaus ir pareikalauti, kad Mykolas Drasutis kuo greičiausia tą atitaisytų.

Apskrities pirm. Ant. Stauskas suvažiavimą uždaro 5 val. po pietų. Kun. Garmus atkalba maldą.

Apskrities valdyba:

Antanas Stauskas, pirmin.

St. Jankūnas, raštin.

NEW BRITAIN, CONN.

Vinco ir Juzės Vaznių sidabrinės vestuvės.

Lapkričio 8 dieną šv. Andriejaus par. klebonas kun. Edvardas Grikis palaimino Šv. Sakramentu Vincą ir Juzę Vaznius, sulaukusius 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių, arba sidabrinio šliūbo.

Iš ryto 9 val. atlaikyta šv. mišios. Ypatingai gražų įspūdį darė, kuomet ėjo per bažnyčią. Vietoje brolaičių ėjo jų keturi sūnūs. Jauniausis nešė gyvų rožių bukietą.

Per šv. mišias iš vargonų giedojo geriausi šv. Andriejaus parapijos giedoriai. Po mišių klebonas kun. Grikis pratarė keliatą žodelių į jubiliejantus pažymėdamas, kaip tai yra gražu katalikams žmonėms sulaukus 25 metų jubiliejaus ir su tokiom iškilmėm apvaikščiot. Linkėjo visokios laimės ateinančiam gyvenime.

Puota.

Lapkričio 9 d. jubiliejantai iškėlė puotą savo giminėms ir draugams. Puota įvyko lietuvių svetainėje. Susirinko apie 150 žmonių, atvyko ir iš tolimesnių Conn. miestelių.

Pirmiausia pats jubiliejantas pratarė kelis žodžius į svečius pažymėdamas, del ko visa tai surengta ir pristatė Izidorių Rulį toastmasteriu, arba pokylio vedėju.

Pasidrūtinus skaniais valgiais, vakaro vedėjas atidarė programą. Pirmiausia pats apibudino jubiliejantus ir jų darbštumą. Po to pakvietė Waterburio lietuvių par. kl. kun. J. Valantiejų, kurs pabriežė katalikiškų šeimų reikšmę ir linkėjo jubiliejantams viso geriausio.

Dainavo Stasė Matulaitė. Po to kalbėjo p. Tutoraitis, S. Cibulskis (iš Waterburio). Kun. Gradeckas, pareiškęs, kad turįs apleist gražų pokylį, linkėjo jubiliejantams visokios laimės.

Gražias kalbas pasakė Juozas Maksimavičius, Petras Stočkeliūnas, A. Stankus iš New Britain, Conn., artistas Olšauskas, p. Žukas iš Chicagos. Visi velino jubiliejantams ilgiausių metų ir gražaus sugyvenimo.

Pabaigoj buvo pakviesti patys jubiliejantai. Dėkojo svečiams už gausingą dalyvavimą ir gražius linkėjimus.

Turiu pažymėt, kad pp. Vazniai yra pavyzdingi katalikai ir vietos veikėjai. V. Vaznis darbuojasi visur pirmininkaudamas katalikiškose organizacijose. Abu priklauso LRKSA. organizacijon. V. Vaznis yra 109 kuopos pirmininku.

Jubiliejantai gavo daug gražių dovanų nuo savo draugų.

Laimingai sulaukt auksinių vestuvių!

Dalyvavęs.

FRANKFORT, ILL.

207 kp. nariams.

Kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 7 d. Dienotvarkėj tarp kitų dalykų—rinkimas kuopos valdybos ateinantiems metams.

Visų narių dalyvavimas būtinas. Už nedalyvavimą 1 doleris bausmės.

Ant. Matulaitis, sekretorius.

BALTIMORE, MD.

Iš 13 kp. susirinkimo.

LRKSA. 13 kp. laikytam susirinkime lapkričio 16 d., be kitų reikalų nutarta laikyt metinį susirinkimą gruodžio 21 d. Minėtam susirinkime turėsim išrinkti kuopos valdybą 1931 metams. Kiekvienas narys turi teisės būti išrinktu kuopos valdybon, arba atiduoti savo balsą už atatinkamą narį, kad užimtų valdyboj vietą.

Antra, buvo iškeltas klausimas kas link paminėjimo L. R. K. S. A. milijoninio priaugimo, tat del šio įvykio 13 kp. pristato į LRKSA. garbės narius gerb. kun. Juozapą Lietuvninką ir Joną Karalių. Jiedu nuo 13 kuopos prasidėjimo ir iki šioliai nepailstančiai darbuojasi del mūsų taip brangios ir garbingos organizacijos; jiedu turėjo daugiausia vargo, kada Susivienymas persiskyrė su tautininkais, bet nežiūrint į kliūtis kuopa kas kart augo. *J.B.*

PARENGIMAI

INDIANA HARBOR, IND.

"Bunco ir Card Party."

LRKSA. 176 kp. rengia milžinišką "Bunco ir Card Party" šv. Pranciškaus par. svetainėj. Pelną skiria parapijos naudai. Tam darbui yra išrinkta gabiausi kuopos nariai, tai yra vietinis varg. A. Glemža ir J. Jocius, kuriedu deda visas pastangas, kad viskas geriausia pavyktų.

Harboriečiai, gruodžio 14 visi dalyvaukim tame vakare, kur galėsim smagiai laiką praleisti, gražių dovanų išlaimėti ir savo parapiją paremti. *Feiza.*

WAREHOUSE POINT, CT.

Linksmas, didelis balius.

Rengia LRKSA. 294 kp. Bus subatoj, lapkričio 22 d., pradžia 7:30 vakaro, Mechanics Hall, Warehouse Point, Conn.

Nuoširdžiai kviečiame vietos ir apylinkės lietuvius jaunus ir suaugusius atsilankyti į balių.

Rengimo Komitetas.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CLEVELAND, OHIO — 8 kp. susirinkimas bus gruodžio 1 dieną, 7:30 vakare, lietuvių salėje, 6836 Superior Ave.

CLEVELAND, OHIO — 50 kp. susirinkimas bus gruodžio 4 dieną, 7:30 vakare, lietuvių salėje. Meldžiame visus narius susirinkti.

GRAND RAPIDS, MICH.—54 kp. susirinkimas bus gruodžio 3 dieną 7:30 vakare, parapijos mokslainėje.

DONORA, PA. — 88 kuopos susirinkimas bus lapkričio 23 dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, CONN. — 89 kp. susirinkimas bus lapkričio 30 dieną po sumos ,parapijos svetainėje, 41 Capital Ave.

MANCHESTER, CONN.—164 kp. susirinkimas bus gruodžio 30 dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch Street.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus gruodžio 2 dieną, A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16-th St. Pradžia 7:30 vakaro.

COLUMBUS, OHIO. — 235 kp. susirinkimas bus gruodžio 30 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, PA. — 271 kuopos susirinkimas bus gruodžio 30 dieną Igno Stungio salėje.

NEKROLOGAI.

AKRON, OHIO.

A. a. Marijona Kutienė.

Mirė lapkričio 4 d. Laidotuvės buvo 7 d. lapkričio. Velionė sulankė 48 metus amžiaus. Paliko dideliam nuliūdime vyrą Juozapą Kutą, 3 sūnus—Juozą, Jurgį, Vladą ir 3 dukteris—Oną, Antaniną, Petronę, anūką ir anūkę. Visi buvo laidotuvėse, vien tik jos brolis Jonas Bungardas nepribuvo, kuris gyvena Waterbury, Conn.

Velionė priklausė prie L. R. K. S. A. 178 kp. Mėnesines duokles užsimokėdavo už 6 mėn. visada iš anksto. Visi nariai apgailestaudami nupirko gražų vainiką.

Velionė buvo dora moteris, ištikima bažnyčiai ir daug yra pasižymėjus aukomis. Alisienė Alena ir velionė Marijona abi susidėję nupirko Panelės Šv. gražią stovylą, kuri randasi šv. Petro bažnyčioj ir bus ilgas atminimas.

Palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse su bažnytinėm apeigom. Kunigas nors buvo kitatautis, atlaikė mišias, pasakė gražų pamokslą ir nulydėjo į kapines. Palydėjime dalyvavo daug žmonių. Grabnešiais buvo M. Jonickas, K. Hollishis, A. Lumpickas, A. Kubickas, I. Jerminas, M. Vinskūnas.

Velionė Marijona Kutienė po tėvais Bungardaitė. Iš Lietuvos kilus Alvito parap., Obelupių kaimo.

Viešpatie, suteik jai amžiną atilsį!

Ignas Jasiūnas.

PAIEŠKOMA

MAŽUOLIS-MAZOLIS, Petras, Amerikon atvykęs apie 1911 m. iš Užusilių kaimo, Biržų val., gyvenęs Pittsburgh apylinkėse, neva Louprex, Pa.

NOVOGRUCKIENĖ, po antru vyru Juozapaitienė Ona, pirmiau gyvenusi apie Newark, N. J., o dabar gyvenanti Pennsylvanijoje. Jai testamentu yra užrašytu keliatas šimtų dolerių, kurių dalis jau išgauta, o likusių reikalaujama kokios tai kitos moteries.

LUKSEVICIUS-LUKOŠEVICIUS Juozas, prieš karą gyvenęs MacAdoo, Pa., sugryžęs iš kariuomenės pastovios gyvenimo vietos neturėjęs—buvęs kokį laiką Philadelphijoje, paskui Schuylkill Haven, Pa., o po 1921 m. kažin kur dingęs ir iki šiol nesąs žinomas.

SAKALAUSKAS Jonas, gyvenęs Hunterdon County, New Jersey valstybėj, Baptistown, Frenchtown bei Sauervein miesteliuose, mirė 1928 ar 1929 metais, paliko apdraudą $1,300 sumoje. Vienas velionies brolis gyvenąs Amerikoje.

POCEVIČIAI, Jurgio vaikai, gyvenę Amerikoje, turi teisės gauti palikimus po mirties jų dėdės Juozo-Joe Pocevičiaus.

MARTINAITIS Napoleonas, kilęs iš Trumponių kaimo, Južintų val., Zarasų apskr., Amerikoje gyvenęs apie 40 metų, dirbęs kasyklose, vėliau gyvenęs 601—3rd Ave., Brooklyn, N. Y. ir esą miręs.

ČERNIAUSKAS Aleksandras, Černiauskaitė Veronika ir Černiauskaitė-Mučinauskienė Juzė, kilę iš Butkų kaimo, Vendžiogalos val., Kauno apskr., Amerikon atvykę prieš karą iš Liepojos. Turtas Lietuvoje yra pavojuje. Paieško motina Pranė Černiauskienė.

SABALIAUSKAS Leonas, seniau gyvenęs Philadelphijoj. Paieško brolis Antanas.

LOZARAI, Jonas ir Matas, kilę iš Eglinčiškės, Antanavo val., Marijampolės apsk., Amerikon atvykę prieš karą ir apsigyvenę Brooklyn, N. Y. Paieško brolis Tomas.

PETRAIČIAI, Kazys ir Petras, bei jų seserys Katrė Šeputienė ir Magdalena Sabeckienė, kilę iš Sungailiškių kaimo, Tauragės val. Amerikon atvykę prieš 30 metų. Paieško sesuo Marijona Savickaitė-Ričkienė, nesenai pasprukusi iš Rusijos.

AMALEVIČIUS Juozas, kilęs iš Surviliškio val., Kedainių apsk. išvykęs Anglijon 1902 m., vėliau gyvenęs Amerikoj, Bostone. Paieško sesuo Ona Mataitienė.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji malonėkit pranešti:

Consulate General of Lithuania,
15 Park Row, New York City.

JUOKAI

Škotai žinomi juokdariai. Jų juokai pasižymi mažažodiškumu: Jūroje, įsikabinę rąsto, plaukia du sudužusio laivo jūreiviai. Vienas iš baimės pradeda melstis:—Mielas Dieve, aš dažnai neklausiau Tavo įsakymų, prižadu jei tik būsiu išgelbėtas, kad...

Antrasis staiga nutraukia jo maldą:

—Atsargiai, Patrikai, palauk dar truputį, jau aš lyg krantą matau...

Švedai mėgsta savę vaizduoti apykvailais.

Vokiečiai taip pat turi nemaža juokų:

Vokiečių ūkininkas važiuoja su pilnu vežimu bulvių. Reino pakrante. Ant bulvių sėdi jo pati, stora moterėlė. Staiga vežimas pakrypsta ir gaspadinė su bulvėm nugarma į upę. Boba kepurnėjasi vandeny, o ūkininkas ant kranto susiriesdamas kvatoja.

—Na, ko tu ten žvengi?—šaukia, lipdama į krantą, pati.

—Kur čia nesijuoksi! Aš visą savo gyvenimą nemažiau tiek daug bulvienės, ir dar su tokiu riebiu kumpiu... "Pav."

KUN. DR. J. KONCEVIČIUS

Mt. Carmel, Pa. lietuvių par. klebonas. Wyoming [illegible] Vytauto Didžiojo bankieto garbės svetys. Jis ruošia [illegible] knygą apie Vytautą ir jo darbus.

Jaunimo Kampelis

Salanginas.

LAIŠKAS MAMAI.

Ei neraudok, brangi matušė!
Sūnelis tave dar vis myli...
Nesižvalgyk į šiaurės pusę,
Kur aš esu už daugel mylių.
Ir neklausyk, ką žmonės lemia:
Tos žinios tokios juodos, piktos!
Kad ir pamėgau vargšę žemę,
Širdy—Dievulis ir tu, mama.
Nelengva man kovot, mamyte:
Pasaulis kryžkelėm sušneko
Pagundos nor mane praryt,
Kad iš manęs neliktų nieko.
Tačiau nurimk, mamyt,—laimėsiu,
Jei tu tik man malda padėsi;
Visad skaistus, gražus stovėsiu
Tavų maldų, akių pavėsy.
O, kaip norėčiau prie krūtinės
Priglausti sunkią galvą savo
Ir pasakot, kiek nuolatinės
Vilioklės vis mane kamavo.
Ei, neraudok, brangioji mama,
Tik pasimelsk..." Ir aš meldžiuosi...
Už dangų, pamylėtą žemę
Aš atiduosiu, atiduosiu.

"B."

VARNA IR LAPĖ.

Varna nutvėrė kaž kur sūrio gabalą ir nutūpusi medyje ruošėsi pusryčiauti.

Lapė, pajutusi sūrio kvapą, stypčiodama priėjo prie medžio ir sako:

—Labas rytas, panele varna! Kaip gerai šiąnakt miegojai? Aš girdėjau, kad, panele varna, vargoninko chore dalyvauji ir turi gerą tenorą. Padainuok man, varnele: "Sėjau rūtą, sėjau mėtą!"

O varna prarijo sūrį ir atsakė:

—Rytoj rytą, paėmus savo jaunesniąją seserį, ateik į tą pat vietą ir aš jums pasakysiu, kad jūs abi esate didelės kvailės. Nuo to laiko, kai paukščiai išmoko skaityti, tokiomis lapiškomis gudrybėmis jų nebeapgausi.

Juozas Petraitis.

KRISTAUS GIESMININKAI

(Tęsinys)

Ponas trupučiuką pagalvojęs, jau bent kiek susijaudinęs vėl tarė berniukui:

—Taip, a-a, žinau... gerai... Na, o ką jūs vasarą veikėte, kaip da mama nesirgo?

—Mes vasarą būdavo visi čia pat giedam šventadieniais,—jau bent kiek įsidrąsinęs tarė berniukas.

Ponas matydamas, kad jau bažnyčioje prasidėjo pamaldos, padavė berniukui kelioliką centų ir nuėjo iš lėto į bažnyčią, kaž ką sunkiai užsimąstęs.

III.

Jau žmonės po pamaldų visi išėjo iš bažnyčios. Po kiek laiko išsiskirstė ir nuo gatvės. Jau ir tamsu pradėjo po truputį darytis. Jau vienur, tai kitur per langus iš kambarių sužibėjo šviesa. O berniukas vis da tūnojo gatvėje šalia šventoriaus vartų, tikėdamas sulaukti nors vieną kitą gailestingą, jautrų žmogų, kuris jį sušelptų...

Alkis ir šaltis smarkiai kankina, o praeivių nesimato. Be to jis pradėjo bijoti. Berniukui rodėsi, kad iš šventoriaus tamsių kampų išsirita ant sniego kaž kokie juodi gumuliai, kurie vis kas kartas pasieniu slinko arčiau jo.

Berniukas pasoko iš savo vietos nuo šalčio virpėdamas, sugrubęs, ir bėgo pas savo motutę, centus kišenėly barškindamas.

Pribėgęs prie mažo savo kambarėlio durų girdi graudų broliukų verkimą. Įbėga į vidų. Bėga prie mamos su džiaugsmu pasakyti jai, kad gavo nuo gero pono kelioliką centų; paklausti pas mylimąją mamą, ką nupirkti jai sergančiai valgyti. Bet jo mama taip tyliai miega, kad negirdėti nei kvėpavimo...

Berniukas prieina artyn, čiuplinėja jos rankas, veidą. Bet toks šaltas, kaip mūro siena. Da labiau nuliūsta berniukas ir nežino ką daryti ir kaip su mama atsitiko. Ima verkti ir mamos veidą bučiuoti, ją žadindamas iš amžino miego.

Bet štai jo vienas verkšlianantis broliukas atsiliepia:

—Jau mūsų mama senai taip miega. Mes prašėm valgyt, bet ji vis tylėjo. Gal būt, ir ji labai nori valgyti.

Berniukas prisiminė, kad už tuos centus gali nupirkti ką nors valgyti. Bent kiek susiraminęs, skubomis išbėgo į miestelį.

Miestely jau buvo žiburiai, bet vietom tokie šviesūs, kad net gatvėj buvo šviesu, o sniegas nuo jų mirgėjo žaliom, raudonom, mėlynom, geltonom ir da kaž kokiom kitokiom varsom.

Berniukui tas labai patiko, nes niekuomet jis tokio šviesumėlio nebuvo matęs. Štai jis atbėgo ties vienais gražiais turtingais namais ir sustojo po jų langu. Pasigirdo malonūs smuikų balsai, o per didžiulį langą taip stipri šviesa triško, kad net berniuko akelės margo, o viduj buvo jam da nematytas gražumėlis. Viskas jį begalo žavėjo, bet niekaip negalėjo atsiklausyti smuikų balsais, nes jam niekad da neteko matyti, kad keli žmonės taip sutartinai sugrotų. Jis savo gyvenime da tik vieną kartą buvo matęs smuiką ir girdėjęs jos malonų balsą, kada vienas elgeta plačioje gatvėje šalia šventoriaus vartų grojo už išmaldas.

Berniukas, pagautas nepaprasto ūpo ir kaž kokios jėgos traukiamas, prislinko prie pat lango ir pasistiepęs godžiai žiūrėjo į vidų vos girdimai kuštėdamas:

—Koks čia gražumėlis ir šviesumėlis, kokia graži eglutė! Kas taip gražiai galėjo ir padaryti? Ar ne angelai?... Va kokios gražios auksinės peteliškės, vos įsikibę į skujelių galus, sparnelius ištiesę, tarsi tik skristų, bet kažin kodel jos neskraido? A, tai jos taip tyčia daro...

Ir saldainėliai, lyg antutės, už uodegėlių paristos ir siūbuoja, slepiasi už skujų, kad jų netraukiotų tie gražiai pasirėdę berniukai ir mergytės. Va kokis čia šalia egliukės stovi gražus, jau ir pabalnotas arkliukas, vieną pirmutinę kojelę pakėlęs jau tik bėgti, bet kur jis bėgs... ir durys uždarytos. O kaip jis gražiai žiūri į mane, va galvelę atsukęs.

Ak Dievulėliau, kaip būtų gera tokis gražus arkliukas turėti, ak kaip aš jį mylėčiau ir visuomet su savim nešiočiau...

O gi čia kiek gražių auksinių žvaigždučių, kaip jos gražiai žiba, tik blyksi, tik vartosi, kažin argi čia jas vėjelis taip pučia? O ten pat egliukės viršūnėj, kokia didelė žvaigždė, ji, gal būt, yra visų žvaigždžių motina. Ji žiūri ir gėrisi, kaip anos mažiukės apačioj žaidžia su degančių žvakučių šviesumėliu. O kokios tos žvakelės įvairiaspalvės: anava yra ir žalių, baltų ir raudonų, juodų ir da kitokių...

Vaje, net man akys apmargo, net žiūrėt negaliu.

Štai jau vėl pradėjo groti. O kokios jų smuikos ir smuikytės gražios!...

Kaip tie ponai pirštais maigo, rankom skėterioja, galvom linguoja viens prieš kitą—jie, tur būt, nori, kad jų smuikos rėktų vienu balsu... ir eitų tie ponaičiai su panaitėm šokti, o gal dainuot. Jau tas ponaitis veda šokt panelę, ką prie staliuko gražioje kedėje sėdi. Vaje, kokia jos galva didelė, lyg pelėdos, o kaip keistai suraityti į viršų tie trumpi plaukai. Fui, kokia ji man negraži!

(Bus daugiau).

BAYONNE, N. J.

Lietuvaitė, Ona Brajūtė, užėmė mokytojos vietą.

Panelė Ona Brajūtė, keliatą metų buvusi vietinės lietuvių parapijos vargoninkė, baigus mokytojos mokslą metai atgal, šį rudenį pradėjus mokslo metą gavo nuolatinę ir pastovią mokytojos vietą.

Linkėtina gero pasisekimo gerai lietuvaitei! *Rap.*

Ryga, Latvija.—Spalių 27 dieną, žydų gimnazijos salėje, Marijos gtv. 57, Rygos lietuvių jaunimo sporto sąjunga "Vytis," surengė Lietuvos D. K. Vytauto mirties paminėjimo dieną.

8 val. vakare jaunimas išsirikiuoja ir vieną minutę viskas nulyta—vytiečiai pagerbia žuvusius už nepriklausomą Lietuvą. P. Burlevičius savo paskaitoje nurodė kaip prieš 500 metų Vytautas Didysis visą savo gyvenimą paskyręs Lietuvos labui kariaujant del jos nepriklausomybės.

Prieš 12 metų geriausieji Lietuvos sūnūs, Vytauto dvasios vedami, savo krauju atpirko Lietuvos laisvę. Po to kvietė vytiečius branginti savo tautą ir kalbą, siekti mokslo, stiprėti sporte, lavinti jėgas, kad suaugę būtų sveiki kūnu ir dvasia, ir tėvynei naudingi žmonės. "R. B."

Auto trimitas.

—Jonuk!

—Ką, mamyte?

—Kam čypini ir spaudai mažąją sesutę? Paleisk ją tuoj!

—Negaliu, mamyt! Mes žaidžiame—aš šoferis, o ji automobilio trimitas ir kaip tik mes važiuojam per didelę žmonių minią.

Gerai atsakė.

—Jonuk, ar gerai atsakei per kvotimus?

—Labai gerai, tėveli. Mokytojui taip patiko, kad dar kartą liepė ateit atsakinėti.

KODEL LENKAI SMAUGIA UKRAINIEČIUS

Kol paliesime klausimą, kodel lenkai smaugia ukrainiečius, neprošalį bus arčiau susipažinti su jais—skriaudžiamais ukrainiečiais.

Ukrainiečiai, kaip yra žinoma iš istorinių šaltinių ir jų kalbos, yra slavai; kaip pavyzdžiui: lenkai, maskoliai, čekai ir kiti. Jie anksčiau buvo žinomi po vardais rutenų, rusinų, mažrusių ir paprastai rusų. Tąjį vardą jie prisisavino sau nuo vikingų gentės "Rous," kuri tai po vadovyste kunigaikščio Riuriko 862 metais p. Kr. įkūrė tarp slavų — dabartinėj Ukrainoj savo valstybę po vardu "Rusija." Vėliau, po vadyste Kijevo kunigaikščio Vladimiro, tarpininkaujant graikams, priėmė krikščionystę sulig Rytų—graikų apeigos. (Pažymiu, kad tada da nebuvo graikai atskilę nuo vienybės su Apaštališku Sostu, tai jie—rusai, dabar vadinami ukrainiečiai,—buvo visi tikri katalikai).

Laikui bėgant užplūdo tutoriai Rytų Europą. Į šapus pavertė Riuriko ir Vladimiro steigtą valstybę; net ir išmintingas, kaip Saliamonas, ir liūto narsą turintis kunigaikštis Danila prieš tutorius turėjo nusilenkti. Bet Gediminas, puolęs tutorius, paliuosavo nuo jų jungo daug slavų-rusų; o šie, iš dėkingumo, apšaukė jį savo valdovu.

Padarius lietuviams uniją su lenkais, lenkų klastomis, rusai papuolė po lenkų letena. Ir... ir tada tai atsirado "ukrainietis" ir Ukraina, nuo žodžio "kraj"—kraštas (dabar lenkai vieton Ukraina, vartoja žodį "Kresy"—galai). Žlugus Lenkijai su Lietuva, dauguma ukrainiečių pateko po Šiaurės Meškos—Maskolijos letena ir buvo brutale jėga tikybos žvilgsniu atplėšta nuo vienybės su popiežium; tik tie, kurie pateko po Austrijos globa, pasiliko ištikimais katalikais, Rytų-graikų apeigos.

Po pasaulinio karo ir ukrainiečiai, kaip ir kiti, šoko steigt sau nepriklausomybę, ir jiems tas iškart dalinai pasisekė: Rytų Galicijoj,kaip jie vadina "Galičinoj," jie sukūrė laisvą valstybę po vardu "Galicija." Viskas jau buvo tvarkoj: turėjo valdžią, kariuomenę, atstovus kitose valstybėse (Washingtone atstovu buvo p. Luka Mišuga, teisių daktaras ir didelis lietuvių bičiuolis). Viskas buvo tvarkoj ir gerai, tik tas vienas buvo blogumas, kad naujai įsikūrusiai ukrainiečių valstybei "Galicijai" sunku buvo gaut nusipirkt pakaktinai ginklų ir amunicijos. Mat, atkirsta nuo Vokietijos, o iš kur kitur tų karo pabūklų beveik visiškai nebuvo galima gauti. Tuo tarpu iš Prancūzijos sugryžo lenkų avantiuristas Halleris su didele ir kovose užgrūdinta kariuomene ir turėdamas kuo geriausios rūšies amunicijos ir užtektinai ginklų, puolė ukrainiečius. Šie, it liūtai, kovodami, del stokos amunicijos, turėjo pralaimėti. Bet kiekvieną savo gimtinos šalies žemės pėdą užlėido lenkams tik po baisių kautynių, apšlakstytą savo ir jų krauju. Tat po šešių mėnesių laisvo ekzistavimo ukrainiečių valstybė "Galicija" žlugo. Beje, prieš užpuolimą Hallero, taip jau viskas gerai tvarkėsi žlugusioj "Galicijoj," kad ji jau net buvo pradėjus jungtis su didele Ukraina, kurią dabar valdo maskoliai-bolševikai. Vėliau Ambasadorių Taryba pripažindama Vilnių lenkams, pavedė jiems ir ukrainiečių "Galiciją" su išlyga, kad lenkai turi suteikti jai kuo plačiausią savivaldybą—autonomiją. Bet ar lenkai davė, tai vėl kitas klausimas. Mat, lenkai, kaip grobikai, moka vien tiktai imti—plėšti, bet nieko niekam neduoti. Ukrainiečiai nors tapo perblokšti, tačiau neišsižadėjo laisvės. Stvėrėsi intensyviai darbuotis savo tautinėj kultūrinėj srity ir slaptai lavintis vartojime ginklų—pradėjo steigti slaptą kareiviską organizaciją, kurios organu dabar yra leidžiamas užsieny naujienraštis "Surma"—"Trimitas," kurio lenkai bijo, kaip kipšas kryžiaus. Lenkai tą žino, bet niekaip jiems nesiseka panaikint tą kareiviską organizaciją. Keliata metų atgal jiems pasisekė sužinot, kad poni Olga Besarabova yra tos organizacijos vyriausia raštininkė, kad jinai žino ne tik vardus ir pavardes tos organizacijos narių, bet ir jų antrašus. Suareštavę lenkai Besarabovą užkankino. Bet jinai nieko jiems neišdavė.

Dabar gi, jei paklausime, kodel lenkai smaugia ukrainiečius, tai lenkai tuoj atšaus sakydami: "Todel, kad ukrainiečių slapta kareiviška organizacija, padedant ukrainiečių plačiai visuomenei,vykdina Rytų Galicijoj ir Volynijoj baisų sabotažą—degina lenkų dvarus, javus ir viską, kas priklauso lenkų ponams." Tas tokia yra teisybė, kaip kad, sulig lenkų, Vilnijos lietuviai, po vadovyste Želigowskio, nuo Lietuvos atėmė Vilnių.... Yra gi taip: Lenkijos ponams šiemet yra labai striuka, ekonominė depresija, kaip ir kitus, ir juos smaugia. Tai patys, apdraustus nuo gaisro dvarus ir javų kūgius, degina, suversdami kaltę ukrainiečiams.

Kodel gi nesigirdi ir net lenkų laikraščiuose to negalima patėmyti, kad Rytų Galicijoj, arba Volynijoj, ukrainiečiai degintų lenko vargšo kaimiečio sodybą? Juk kas kariauja, tai nedaro skirtumo tarp ponų ir varguolių. Antra priežastis, del kurios lenkai smaugia ukrainiečius, tai politika. Ukrainiečių atstovai, kaip Lenkijos seime, taip ir senate, visuomet nedvejojančiai ir griežtai pabriežia, kad jų tikslas—galutinis siekis, tai jų tėvynės—Rytų Galicijos nepriklausomybė, ir ukrainiečiai visuomet būdavo opozicijoj. Jei Pilsudskis smaugia opozicijonierius, net savo buvusius vienminčius ir draugus, kaip ve Dašinskį, Vitosą ir kitus, tai kodel gi jam, prisidengiant neva jų sabotažu, nesmaugti ukrainiečius; kurie ant žūt būt, yra pasiryžę sutriuškinti savo nelaisvės pančius, kuriais suretežiavo lenkai.

Kas link ukrainiečių slaptos kariškos organizacijos, tai ji dabar tik paruošia karius-kovotojuse tam žygiui, kuri, progai atsitikus, kartą ant visados sutriuškins jų vergijos pančius; dabar gi ji nedaro nei kokių užpuolimų. Prie to gi, ši organizacija, šale lavinimo vartoti ginklą, dirba ir kultūrinį darbą: platina ukrainiečių geras knygas, mokina skaityti ir rašyti bemokslius ir t. p. Tos organizacijos vyriausiu vadu, kiek žinau, yra buvęs ukrainiečių kariuomenės pulkininkas, gyvenantis užsieny, ponas Konovalec; o vietiniu—Rytų Galicijoj buvo p. Julijonas Golovinskis, kuri lenkai, nors jam negalėjo priparodyti nei kokios kaltės, paskiausiu laiku klastingu būdu, be teismo sušaudė. A. a. Julijonas Golovinskis pasaulinio karo laiku buvo Austrijos kariuomenės karininku; o vėliau ukrainiečių kariuomenės karininku ir mirdamas už savo viengenčių laisvę teturėjo vos trisdešimt šešis metus! Jis buvo narsus karys ir didelis veikėjas, tad ir mirė, kaip ir a. a. poni Olga Besarabova—kaip kankinys už savo nelaimingą tautą, kuri į lietuvių tautą žiūri kaip į savo sesę.

A. A. JULIJONAS GOLOVINSKIS, UKRAINIEČIŲ TAUTOS DIDVYRIS IR KANKINYS.

Kazys Vidikauskas.

ANT ŠVENTOSIOS KRANTO

Tarnavau Lietuvos kariuomenėje. Mūsų dalis stovėjo Ukmergėje, kur teka sidabriniu paviršiu Šventoji—mūsų upių močiutė.

Ten be galo graži gamta. Ten gražūs kalneliai apaugę žaliais miškeliais ir krūmokšliais, kurie ištolo žiūrint atrodo, tarsi apsodinti rūtų gražiais pluoštelais, tarp kurių tvokso blizganti ežerai.

— — —

Vieną gražų gegužės šventadienį išaušo saulėtas ir linksmas rytas. Paukščiai miesto soduose čiulbėjo žavėjančias, saldžias dainas, laukų vėjelis bučiavo veidus.

Gavau leidimą. Apleidau nuobodžias kareivines. Išsiskubinau ant Šventosios kranto. Jau buvo pavakarutė. Jau saulutė užraudus palengva slinko į vakarus. Vėjelis mažėjo. Pievoj gėlės dažaidė su saulės spinduliais, sukdamos savo įvairiaspalvius veidelius vakarų pusėn. Bitutės dūzgė nežemiško grožio ir meilės himnus, skraidydamos žiedas nuo žiedo.

Šventoji tamiai bangavo. Jos lėtutės bangos merkė auksinius vakaro saulės spindulius ir vaizdavo antkrančių krūmus, medžius ir artimus trobesius, kurie, rodos, liūliavo, plaukė kažkur toli toli... į amžių uostą ir paslapčių katalystę... Žuvelės nardė linksmai ir gyvai po permatomą vandenį, tarsi ruošėsi vakaro puotai. Paukščiai vienur, tai kitur linksmai, bet negarsiai čiulbėjo vakarines savo daineles. Netrukus ir lakštutė uždainavo gražią [illegible] dainą už upės—lazdų krūme. Jos daina ypatingai gerėjant ir godžiai klausiausi, kai ji vis nuolat kartojo:

—Jur-gut, Jur-gut, kin-kyk, kin-kyk, pa-plak, pa-plak, va-žiuok, va-žiuok!...

Man prisiminė motutės malonūs, bet pamokinanti žodžiai, kadą ji mane išleisdama į kariuomenę atsisveikino ašarotomis akimis ir kalbėjo:

—Mielas sūneli, man džiaugsmas, kad tėvynė tave šaukia, bet kartu ir liūdnumas spaudžia širdį, kad gali ten kariuomenėje būdamas patekti blogų draugų įtakon ir pats tokiu tapti. Taigi, sūneli, saugokis piktos valios draugų labiau ,negu mirties!

Tuo tarpu už pečių kelių žingsnių atstumoje sušnabždėjo žolė—krūmai. Atsigryžau. Ir štai pamačiau, ko nesitikėjau. Tai buvo mergelė, kokios 12-13 metų. Jos veidas buvo malonus, gražus, skaistus, akytės juodos, žibėjo lyg danguj žvaigždutės, iš kurių galima buvo lengvai išskaityti nežemiško grožio paslaptis ir priderantis kuklumas. Jos nosiutė buvo vidutiniška tiesi, o lūpytės šviesiai rausvos begalo malonios ir dailiai sulipę. Buvo vienplaukė. Plaukai ilgi, juosvi. Jos drapanos buvo paprastos ir apiplyšę. Jos veidas buvo nusiminęs ir nedrąsiai į mane žiūrėjo.

—Dovanok, kad savo netikėtu pasirodymu suardžiau jūsų ramybę. Mat, aš čia kas šventadienio vakaras ąteinu ant liūdno kranto ir... Bet čia niekada žmogaus neatrasdavau.

Mergaitė tardama paskutinius žodžius užkimo ašaromis. Tai matydamas da labiau sumišau ir man pasidarė graudu...

—Mieloji, ko taip verkiat, kame reikalas?

Po valandėlės, apsišluosčius ašarotą veidą, dengdama skepetėle paraudusias akis, pradėjo kalbėti liūdnu balsu;

—Da pusei mėnesio praslinkus bus metai laiko, kaip ties šiuo krantu Šventosios vilnys užliejo amžinai mano gyvenimo ir skaisčių svajonių šviesiąją saulutę... Jos prarijo mano brangųjį tėvelį... Likau našlaitėlė amžina vargšelė. Nes jau ir motutės neturiu. Jau keli metai, kaip ji mirus... Tėvelis vieną karštą dieną maudė arklius upėje ir kaž kas jiems pasidarė: šoko į viršų, ėmė tolyn plaukti, o tėvelis tuo tarpu krito nuo arklio į vandenį ir pasinėrė. Štai va toje gilumoje, kur sugerbėję vilnys sukasi. Matyt, jos vėl nori naujos aukos!... Jau temsta ,jau eisiu namo.

Ištarus paskutinius žodžius mergaitė, kaip šešėlis, nyko už krūmų tamsumoje. Aš ją akimi lydėjau, godžiai gėrėdamasis jos gražumu ir dailia eisena. O jos švelnus balsas da vis skambėjo ausyse ir širdį gnaibė, tarsi kaž kokiom replėm.

Jau saulutė nusileidus už gražių kalnelių ir kvepiančių miškų. Tik dangus, kaip varis, raudonuoja ir keli nugeltę, kaip rudens lapai, debesėliai, plaukia rytų pusėn.

Juozas Petraitis.

VISOS TAUTOS JUOKIASI.

Muzika yra tarptautinis dalykas. O vis delto negrų bubno bam bam bam bam yra ne tas pats, ką kinų operos bam bam. Juokas ir sako tarptautinis. Mus juokina savo šposais ir amerikonas ir anglas ir švedas ir žydas ir vokietis ir visi kiti. Juokdamies visai nei nepastebim, kad kiekvienos tautos juokai turi skirtingų žymių. Štai charateringas amerikonų juokas: Vagis laužiasi boksininko butan. Boksininkas jį sučiumpa ir taip spusteli, kad šio net akys ant pakaušio iššoka, visi kaulai braška, sąnariai trūksta.

—Ar negalėtut, ponuli, pašaukti policiją—prašosi vagis.

Angliškas juokas: Anglas ir amerikonas ginčijasi savo piniginių spintų nedegamumu. Anglas pasakoja, kad jis kartą uždaręs į savo spintą katę, spintą apkrovęs malkom, angliais, benzinu ir alyva. Spintą taip įdegines, kad ji net žėravusi. Kuomet atidaręs spintą, katė buvusi visai sveika ir linksma.

Amerikonas nusispiovė.

—Aš uždariau gaidį į piniginę spintą ir kaitinau ją tolei, kolei ji iš karščio net baltavo.

—Na ir gyvas buvo gaidys, kaip atidarėte?

—Ne!—atrėžia amerikonas ir nusispiauna,—jis buvo kietai sušalęs.

Garsi yra švedų pasaka: Traukiny užimtos visos vietos. Jaunas vyriškis atsistoja pas paskutinį vagoną ir stoties tarnautojo balsu surinka: "Visi išlipkit—paskutinis vagonas atkabinamas!" Kaip bematant vagonas ištuštėja ir drąsus vaikinas turi vietos kiek tinkamas. Smagus laukia sau išeinant traukinio.

Pamatęs ateinantį stoties budėtoją, klausia: "Kada gi galų gale šis traukinys pasijudins?" —"Aha, tai tamsta tas suktas ponas, tiek apkvailinęs keleivius, kad jie visu būriu išlipo iš vagono?"

—Taip, taip, tas pats!—juokiasi jaunuolis.

—Taip tai taip!—dėsto budėtojas,—išgirdę jūsų balsą, ieškininkas pamanė, kad tai tikras įsakymas. Jis atkabino vagoną. Traukinys jau senai išėjęs.

NAUJI KALENDORIAI

Klauskite Katalogo, iš Kurio Pasirinksite Visokių

JONAS KERDIEJUS
663 FOURTH ST.
S. BOSTON, MASS., U.S.A.

REIKALINGI AGENTAI

Paversk savo liuosą laiką į pinigus. Mums reikia darbščių agentų, kurie liuosu laiku padėtų mums platint Lietuvos prekes Amerikoje. Atlyginimas geras. Parašyk mums ir mes prisiųsime visas informacijas.

Lithuanian Importing Company
818 E. Sixth Street,
Boston, Mass.

Jus vargina nerviškumas ir prastas apetitas?

Tūkstančiai žmonių yra dėkingi Nuga-Tone už geresnę sveikatą ir padidėjusias spėkas. Jie turėjo virškinimo pakrikimus ir prastą apetitą. Nuga-Tone padidino jų norą valgyti, ką jie valgė išrodė skanesniu ir ju ir jų pilvas galėjo pilnai suvirškinti viską suvalgytą. Tuo būdu kūno muskulai, nervai ir organai liko sustiprinti ir atgaivinti, ir abelna sveikata žymiai pagėrėjo.

Nuga-Tone pagelbės jums atgaut geresnę sveikatą. Jis švelniai išvalo kūną nuo silpninančių nuodų, nugali konstipaciją, palengvina gasus ar išpūtimą pilvo ar vidurių, inkstų ar puslės įdegimą ir panašias ligas, pa einančias delei abelno nusilpnėjimo, pasidariusio delei konstipacijos ir jos sveikatą naikinančių nuodų. Jus galit gaut Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami. Jeigu jūsų pardavėjas neturi jų stake, paprašykit ji užsakyt jų del jus iš savo džiaberio.

Tel. Empire 7865
DR. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Adynos:
12—2 P. M. 6—8 P. M.

LIETUVIŠKI BONAI

Jei nori *pirkti*, ar *parduot*, gaunant gerą kainą, rašykit mums del informacijų dykai į Dept. 6

Kurt H. Schurig & Co.
50 Broadway, New York

5 DIENOS ANT VANDENYNO
PER CHERBOURG—
6 PER BREMEN
Keliaujant iš Lietuvos ir į
LIETUVĄ
greičiausiais garsiviais
BREMEN
IR
EUROPA
arba populiariu ekspresiniu garsiviu
COLUMBUS
Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 B'way, New York

MILIJARDIERIUM TAMPA TAS,

kurs moka centus taupyti.

Jei tamsta nori sužinot, kas dedasi tėvynėje Lietuvoje, tai privalai giminėms arba pažystamiems nuolatos laiškus rašinėti. Tas darbas tamstai atima daug laiko ir brangiau kainuoja.

Tamsta gali kas savaitę visai prieinamu būdu daug ką apie Lietuvą ir savo artimuosius sužinoti, skaitydamas didžiausią Lietuvos katalikų savaitraštį

"MŪSŲ LAIKRAŠTĮ"

Tamstą "Mūsų Laikraštis" per metus aplankys 52 kartus su daugybe įdomiausių naujienų iš Lietuvos tik už 1 dolerį ir 20 centų. Pamanyk tik tamsta, ar gali būti kas pigesnio? Tamsta tik nieko neatidėliodamas, parašyk savo adresą, išrašyk tai sumai čekį ir pasiųsk šiuo adresu:

"MŪSŲ LAIKRAŠČIO" Administ.,
Laisvės Alėja 31, Kaunas,
Lithuania.

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

CLEVELAND, OHIO.

Linksma žinutė iš M. M. Neperstojančios Pag. parapijos.

Lietuvių R. K. Moterų Labdarybės draugija lapkričio 29 d., paminėjimui pirmųjų vienų metų Mūsų Motinos Neperstojančios Pagalbose parapijos gyvavimo, rengia linksmą ir skanią vakarienę. Prie vakarienės bus prakalbų, dainų ir kitokių palinksminimų. Taipgi bus ir šokiai, gros Luizos orkestras.

Rengimo komisijoj daruojas: Katrė Šližienė, Ona Žiburienė, Pranė Šerkšnienė, Morta Babarskienė. O viso to parengimo programos vedėju bus gerbiamoji Stasė Greičienė.

Jūrų banga.

C. BROOKLYN, N. Y.

Koncertas-teatras.

Šv. Jurgio parapijos choras rengia koncertą-teatrą, kuris bus statomas net du vakaru, šeštadieny ir sekmadieny, lapkričio 22 ir 23 d. Pradžia abiejų vakarų lygiai 8 val. vak., parapijos svetainėj. Pelnas abiejų vakarų eina parapijos naudai. Programa bus įdomi ir įvairi.

Jaunuolių choras pereitą šeštadienį labai gražiai pasirodė. Publikai labai patiko. Tik gaila, kad neperdaugiausia jos buvo prisirinkę. Bet visgi parapijai keliatas desėtkų dolerių įplaukė. Sužinoję, kad taip puikiai buvo atlikta, dabar jau kiti gailisi. Puikiausia tai buvo gyvieji paveikslai "Lietuva."

Lapkričio 9 d., tuoj po sumos, buvo sušauktas susirinkimas Vaikelio Jėzaus draugijos skyriaus įsteigimui šioje kolonijoje. Naujas skyrius įsisteigė. Pirmininke išrinkta p. B. Brundzienė. Atsilankė į susirinkimą ir p. Klimienė.

Kitame "Garso" numery bus plačiau apie tai. *Rap.*

CLEVELAND, OHIO.

(Collinwood).

"Garse" num. 43,45 buvo mūsų kritikų nuomonė apie M. M. N. Pagalbos bažnyt. choro rengtą vakarą "Katriutės Gintarai."

Kritikai sako, kad šokiai buvo netikę. Kaip žinoma, po vaidinimo buvo klasiškas šokis. Pildė 3 mergelės, kurios po kelis metus lavinosi šokime. O jeigu kam, arba mūsų kritikui, tas šokis nepatiko, nieko stebėtino nes, aišku, kai kam trūksta meno žinojimo.

Mes labai gerai žinome iš kokių šaltinių tos kritikos plaukia ir kokia kompanija tuomi užsiima.

Kiek man teko matyt "Katriutės Gintarai" vaidinant (mačiau penkis kartus Clevelande ir kitur), tai tikrai sakau, kad Collinwoodo jaunimas, kaipo vaidylos mėgėjai, išpildė išimtinai geriausia.

Mes neieškome pagyrų, ką mato visi, ir mūsų nusistatymas, kaip M. M. N. Pag. bažn. choro, yra visuomet teikti žmonėms ar tai giedojimų, ar vaidinimų su geriausiu prisirengimu.

Sakot neturėjo patyrusio režisieriaus. Jie turėjo geriausį režisierių, ką clevelandiečiai gali turėti ir apie tai jūs gerai žinot. Gi M. M. N. Pag. bažnyt. choras džiaugiasi gavęs tokį asmenį, kuris apie meną turi platų supratimą ir patyrimą.

Ta proga pažymiu, kad bažn. choras gavo 2 užkvietimu į kitus miestus vaidint iš kur buvo atsilankę pasižiūrėt "Katriutės Gintarų."

Visuomenė žino ir mes žinom, kokiu tikslu jūs norit tam jaunimui kenkti, kuriam vietoj paduot ranką, teisybės žodį tarti, priduoti da daugiau drąsos, stumiant jį į svetimtaučių bangas atimdami jiems energiją.

Greičienė.

PHILADELPHIA, PA.

Vytauto Didžiojo Sukaktuvių Apvaikščiojimas.

Nepaisant trukdymo ir ardymo iš tautininkų pusės, visi katalikai Philadelphijos, su apielinkės kolonijomis, lapkričio 27 d., rengia iškilmingą apvaikščiojimą pagerbimui Vytauto Didžiojo, Lietuvos Kunigaikščio. Apvaikščiojimas susidės iš pamaldų ir bankieto. Iškilmingos pamaldos prasidės 11-tą valandą ryte katedroje, 18th ir Race gatvių. Čia bus atlaikytos šventos mišios dalyvaujant J. E. kardinolui ir daugybei kunigų. Pamoksią pasakys gerbiamas kun. S. Stonis. Prieš pamaldas ir per palaiminimą giedos visų parapijų sujungti chorai ir visi bažnyčioje susirinkę lietuviškai "Pulkim ant kelių" ir "Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą." Iš priežasties trumpumo laiko ir kad moterims ir merginoms nepavelina katedroje giedoti, per šv. mišias giedos didysis katedros choras susidedąs iš 22 vyrų balsų.

Bankietas prasidės 1 val. po piet, lietuviškoje svetainėje, 928 E. Moyamensing Ave. Bankiete dalyvaus Lietuvos, Čekoslovakijos ir kitų kraštų konsulai ir taipgi žymesni miesto asmenys. Laike bankieto dainuos trijų parapijų sujungtas choras.

Į katedrą ir nuo katedros į bankietą yra pasamdyti busai nuvežti žmones ir kainuos tik 20c., beveik tiek pat, kaip ir gatvekariu, tokiu būdu, nepaisant koks nebūtų oras, tą dieną jokio nemalonumo iš tos pusės nei vienam nebus.

Spaudos Komisija.

NEW HAVEN, CONN.

Vytauto paminėjimas.

Lapkričio 27 d. vietos lietuviai ruošiasi iškilmingai paminėti Didžiojo Lietuvos Kunig. Vytauto 500 metų mirties sukaktuves.

Tam tikslui yra ruošiamas gražus koncertas, kuriame dalyvaus mūsų kolonijos gabios pajėgos—p. A. Vokietaitienė, M. Van De Mark, M. Šimolionėtė ir O. Balsiūtė, A. Alksninis, P Daukša. Taipgi šv. Kazimiero parap. choras, kuris visu smarkumu ruošiasi su gražiomis dainelėmis. Šiame parengime kalbės Lietuvos generalis konsulas P. Žadeikis ir prof. Alfred Sen, kuris nesenai atvyko iš Lietuvos.

Koncertas prasidės 3 val. po pietų, šv. Kazimiero par. svetainėj, 339 Green St. Vakare toj pačioj vietoj įvyks šokiai. Įžanga į abi pramogas 50c. asmeniui.

Kiekvienas lietuvis turėtų dalyvauti šioje iškilmėje, nes pelnas skiriamas Lietuvos kultūriniams reikalams.

Alma.

PASAULINĖ PARODA 1933 METAIS

Amerikos lietuviai išradėjai ir mechanikai.

Laikas bėga labai greitai ir su juo progresas žengia dideliais žingsniais. Tautos lenktyniuoja nenorėdamos atsilikt, stengiasi pralenkti viena kitą. O kuri tauta nenori būt sutrempta, turi pasitraukti ir žengti paskui kitas.

Kadangi 1933 metais Chicagoj bus pasaulinė paroda, ir čionai kiekviena tauta stengsis pasirodyt, kaip toli yra nužengus progrese. O mes lietuviai amerikiečiai, ar būsime paskutiniai? Laikas sukrust didžiosiom organizacijom ir rengtis kartu su kitom tautom sykiu dalyvaut.

Mes, lietuviai išradėjai ir mechanikai, jau turime keliatą desėtkų išradimų, tarpe jų yra labai svarbių. Jau yra renkama visų išradėjų ir mechanikų biografijos iš jų nuveiktų darbų ir kiek jiems davė naudos.

Visi išradėjai ir mechanikai, kurie esat šios organizacijos nariais arba norinti prisirašyti, ar norėdami gauti platesnių informacijų, kreipkitės į organizatorių:

S. A. ZOLP,
3258 So. Emerald Ave.,
Chicago, Ill.

PITTSBURGH, PA.

Trumpos žinutės.

Lapkričio 4 d. choras surengė trukšmingą "Bunco Party." Tokis parengimas pittsburghiečiams buvo naujas dalykas, tad buvo geros pasekmės. Išdalyti keturi gražūs pryzai. Pelnas parapijos naudai.

Praeitą sekmadienį, lapkričio 9 d., šv. Kazimiero par. choras palinksmino Braddockiečius operete "Piršlybos." Daugumą melodijų ir arijų operetai parašė jaunas, gabus to choro vadovas, p. V. Medonis.

Ypatingas roles išpildė: soprano—panelė Katiliūtė, alto—p. Brazauskienė; tenoro—p. Bernatonis, baritono—p. Zimnickas, basso—p. Sakalauskas. Choras pasižymėjo geru giedojimu.

Tą pačią operetę atkartos savo parapijoj lapkričio 16 d.

Pelnas parapijos reikalams.

South saidiečiai rengiasi apvaikščioti Vytauto 500 metų sukaktuvių paminėjimą. Bus lapkričio 25 d., šv. Kazimiero par. svetainėj, So. 22-nd ir Jane gtv., 8 val. vakare. Bus užkandžių!

Vakaro programa susidės iš prakalbų deklamacijų, dainų. Muzikališką dalį išpildys šv. Kazimiero par. choras po vadovyste p. Medonio.

Privalo visi pittsburghiečiai pribūti į šį apvaikščiojimą, nes bus labai įspūdingas.

Lapkričio 28, 29 ir 30 įvyks šv. Kazimiero parapijoje 40 val. atlaidai. Bus daug svetimų kunigų. Proga visiems atlikti šv. išpažintį ir priimt Šv. Komuniją.

Iš tikrų šaltinių sužinojau, kad pribus pittsburghiečių didžiai pamylėtas pamokslininkas kun. tėvas Vaitkevičius.

Choras—didysis ir mažasis, rengiasi prie iškilmių.

Enė.

MAHANOY CITY, PA.

Gražus koncertas.

Lapkričio 9 d. įvyko gražus koncertas. Tas koncertas buvo ypatingas tuomi, kad be Mahanojaus šv. Juozapo par. choro, vodamo muz. A. Grigoraičio, dalyvavo da Shenandoah šventoj Jurgio par. choras muz. Žemaičio vedamas ir New Philadelphijos Saldžiausios Širdies par choras muz. J. Januškevičiaus vedamas. Visi trys chorai bendrai dainavo ir kiekvienas atskirai. Visi chorai labai gražiai sudainavo. Dainavo ir vien vyrų balsai, ir bendrai visas choras. Tikrai klausant tų gražių dainelių reikėjo tik gėrėtis. Ypatingai žavėjo "Vilniaus Maršas,"—Grigoraičio.

Gražiai sudainavo solo panelės Ona Aušriūtė ir Margarieta Žardeckaitė. Balsai gražūs ir išlavinti.

Labai gražiai smuikavo panelė V. Mockaitytė ir panelė A. Novakaitė. Matyt, abi gabios ir išsilavinusios smuikininkės.

Publikos buvo labai daug ir visi patenkinti išsiskirstė. Reikėtų ir dažniau panašius koncertus rengti, o be abejo, publika skaitlingai lankysis.

Kun. S. Stonio priimtuvės.

Kun. S. Stonis, šv. Kazimiero draugijos atstovas Amerikoj, platina katalikišką spaudą. Dirbdamas savo tiesioginį darbą, padeda ir klebonams atlikti parapijos darbus. Taip ir čia kun. Čėsnai reikiant pagelbininko, kun. S. Stonis sutiko laikinai pabūti. Atvažiavus jam čia kilnios vietos parapijietės sumanė surengt vakarienę— priimtuves lapkričio 10 d. Prisirinko gražus būrelis lietuvių, maloniai pasišnekučiavo prie turtingo stalo, pasakė keliatą prakalbėlių, susipažinę su nauju dvasios vadu, visi patenkinti išsiskirstė.

Labai gražus paprotis yra pagerbti savo dvasios vadus. Tas susipažinimas ir susiartinimas yra labai naudingas dalykas ir veda prie vienybės.

Skrajūnas.

ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJAI SEKASI.

Marijonų bernaičių kolegija — šv. Kazimiero draugijos amžinas narys.

Šv. Kazimiero draugija Lietuvoje leidžia gražias katalikiškas knygas. Tas knygas stengiasi išplatinti kaip Lietuvoje, taip ir užsienyje tarp lietuvių. Kiekvienas, kurs įsirašo į šv. Kazimiero draugijos narius, tas veltui gauna gerą, įdomią knygą pasiskaityti ir naudojasi dvasinėmis draugijos malonėmis.

Kilnūs lietuviai katalikai suprasdami katalikiškos spaudos svarbą ir įvertindami šv. Kazimiero draugijos nuopelnus skaitlingai rašosi į jos narius. Įsirašę gauna knygų. Jomis stiprina savo dvasią, šviečiasi, didina savo bibliotekas ir paremia katalikišką spaudą.

Nežiūrint sunkių laikų, daug kas tampa nariais laike prakalbų, daug kreipiasi privatiškai tuo reikalu, o kiti įsirašo ir per laiškus. Malonu yra su dėkingumu pažymėti, kad rašosi visi gerb. kunigai, daug pasaulinių asmenų, o nemaža ir organizacijų.

Štai nesenai gaunu nuo Marijonų Bernaičių Kolegijos direktoriaus kun. Dr. J. Navicko čekį su prašymu įrašyti jo vedama bernaičių kolegiją į amžinus šv. Kazimiero draugijos narius, ką su ypatingu malonumu padariau ir šią džiaugsmingą bei svarbią žinią pranešiau šv. Kazimiero draugijos centrui Kaune.

Šiuo įrašymu bernaičių kolegijos į amžinus šv. Kazimiero draugijos narius, Marijonai dar padidino savo nuopelnų vainiką. Kiekvienas Amerikos lietuvis žino ir įvertina, kokį naudingą ir kultūrinį darbą atlieka Marijonai savo kolegija, mokyklomis, misijomis ir t.t. Ateitis aukso raidėmis užrašys į Amerikos lietuvių istorijos lapus Marijonų nuopelnus bažnyčiai ir lietuvybei.

Džiaugdamosi šv. Kazimiero draugija iš gavimo į savo narių tarpą tokios garbingos organizacijos, kokia yra Marijonų bernaičių kolegija, pilnai įvertina šio fakto reikšmę. Tas įsirašymas bernaičių kolegijos į amžinus šv. Kazimiero narius paragins ir kitas lietuvių katalikiškas organizacijas rašytis, steigti savo bibliotekas, jas didint ir tokiu būdu platinti švietimą ir religinį bei tautinį susipratimą. Beabejo paakins kilnios sielos ir geros valios atskirus asmenis labiau vertinti katalikiškąją spaudą, ją skaityt ir remti.

Todel laikau malonia pareiga pranešti tai visuomenei, o bernaičių Kolegijos direktoriui aukštai gerbiamam kun. Dr. J. Navickui ir visai Marijonų kongregacijai išreikšti vardu šv. Kazimiero draugijos viešą ir širdingą padėką už įrašymą bernaičių kolegijos į amžinus šv. Kazimiero draugijos narius.

Kun. S. Stonis,
Šv. Kazimiero Draugijos
Įgaliotinis Amerikoje

BAYONNE, N. J.

Choro pagerbimui vakaras.

Šv. Mykolo lietuvių parapijos choras lapkr. 11 d. turėjo labai puikų pokylį su šokiais. Susirinko visas didžiulis choras, pasilinksminę, maršuodami susėdo už stalų. Sumanių šeimininkių dėka skaniai pagaminti užkandžiai. Tą vakarą suruošė Mot. Sąjungos 49 kp. Motinėlės kartu praleido linksmai laiką su savo vaikeliais ir džiaugėsi choro pažanga. Ūpas pas visus buvo puikus. Pasistiprinę ir vėl prie šokių. Išsiskirstė visi patenkinti.

Choras stropiai rengiasi prie koncerto, kuris bus 23 d lapkričio, vakare, parapijos svetainėj. Taipgi bus suvaidintas gražus ir juokingas veikalas šokių pabaigoj. Tikrai verta visiems pamatyti ir būt tam vakare.

Sunkiai susirgo senas Bayonnės gyventojas lietuvis, vietinės lietuvių parapijos trustistas, Antanas Kiveris. Linkėtina greito pasveikimo.

Šios kolonijos lietuvių tarpe kilo labai gražus sumanymas, tai yra rengti Vytauto Didžiojo 500 metų mirties paminėjimą, nes kuomet buvo New Yorke ir Elizabethe nevisi galėjo dalyvaut. Tadgi dabar bus progos visiems išreikšti pagarbą mūsų tautos didvyriui, kuris savo gyvybę paaukojo už jos laisvę. Paimta svetainė viena iš puikiausių ir didžiausia Bayonnėj. Bus grudžio 7 d., dalyvaus milžiniškas jungtinis choras New Yorko ir New Jersey.

Kiekvienas šios kolonijos lietuvis turėtų jaust pareigą dalyvauti šiame paminėjime. Visa programa bus pranešta vėliaus spaudoje. *Raport.*

HARRISON-KEARNY, N. J.

Iš mūsų kampelio.

Šv. Dievo Motinos Sopulingos L. R. K. parapijos vakarienė įvyks lapkričio (November) 22 dieną, Hantmano svetainėje, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J. Pradžia 7 val. vakaro. Kas gyvas stengkitės atsilankyti. Programa susidės iš įvairių deklamacijų, dainų, solų, choro dainavimo, kalbų ir t.t. Šokiams gros pirmos rūšies muzika.

Kviečia parapijos valdyba.

Šv. Teresės Novena.

Tėvas Brigmanas, S. J. J., dėvynias savaites tęs sekmadieniais pamaldas. Pradžia 7:30 vakaro. Daug tikinčiųjų žmonių aplaikė malonių nuo šv. Teresės Mažosios Jėzaus gėlelės.

O penktadieniais 7:30 vakarais bus laikomos pamaldos prie Saldžiausios Jėzaus Širdies. Gražus pavyzdis gausiai lankytis pamaldose ir šv. bažnyčioj.

Parapijonas.

WORCESTER, MASS.

Šelpkime vargšus.

Kalėdos jau artinasi. Ir kas jų nelaukia? Laukia jų turčiai, laukia ir vargšai, ypač šiomi nedarbo laiku, mūsų mieste tam yra suorganizuota labdarybės draugija, kuri ir rūpinasi tuos vargšus sušelpti. Tam tikslui Labdaringoji draugija rengia priešadventinius šokius, kurie bus lapkričio 29 d. Tai yra gera proga prieš adventus linksmai pašokti ir tuomi paremti labdarių draugijos šelpimo darbuotę. Tie milžiniški šokiai bus Lietuvių Ūkėsų Klūbo salėje, 12 Vernon St. Pradžia 7 val. vak. ir tęsis iki vėlumai nakties.

Visus kviečia,

Labdarių Komitetas.

Vyrai ir moterys viršaus 50 metų amžiaus

Išrodo ir jaučiasi 20 metų jaunesniais įdėję žiedą jaunystės į sustingusius muskulus ir sąnarius.

Sustingimas: A, tai pasakyta pasaka apsireiškiančio seno amžiaus. Nė vienas vyras ar moteris negali buti vikriais, jaunais ir energingais kuomet sąnariai sustingę ir muskulus pradeda skaudėti ir gelti nuo mažiausio jų ištempimo.

Bet nenusiminkit — jųs turite išbandytą ir patikrintą draugą, tai patikimąjį Pain-Expellerį su Inkaro vaisbaženkliu. Išbandytas dėlto, kad šis galingas Linimentas yra naudojamas visam pasaulyj nuo 1867 metų. Patikrintas dėlto, kad niekuomet nesuvylė umai nepalengvindamas visokių skausmų, kaip tai Neuralgijos, Neuraičio, Reumatizmo, Galvos Skaudėjimo ir t. t.

Pain-Expelleris su Inkaro vaisbaženkliu tuojaus išima skaudėjimą ir sustingimą iš girgždančių sąnarių ir muskulų, kaip niekas kitas to nepadarys!

Nusipirkite bonką (tik 35c. ar 70c.) artimiausioj vaistinėje tuojaus, šiandie, ir pirm atsigulimo panaudokite Pain-Expellerį sulig nurodymų. Rytmety atsikelsite gatavi kad ir 10 mylių eiti — jųs juoksitės net iš tokios minties, kad buk senstate. Apgr.—No. 904

25 KNYGOS, VERTĖS 20 DOLERIŲ IR "AMERIKOS LIETUVIS" METAMS TIK UŽ 5 DOLERIUS

Į šitą Surašą Įeina Apart Kitų, Šios, Pažymėjimo Vertos KNYGOS:

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA $4.00
LIETUVOS ĮSTATYMAI—Pirma tos rūšies knyga mūs kalboj $4.00
BEN-HUR—Istoriška Apysaka iš Kristaus Gyvenimo Laikų $1.50
TARPTAUTINĖS ESPERANTO KALBOS RANKVEDIS ... $1.00
DIDYSIS SAPNININKAS su Šimtais Paveikslų $1.00
ir 20 kitų, skirtingo turinio knygų, kaip tai: Istorijos, Gramatikos, Aritmetikos Rankvedžiai, Poezijos, Juokai ir kitos Svarbios Kaldinėms Dovanoms Knygos.

TAI NEPAPRASTA PROGA Pigiai Įsigyti Brangaus Literatūros Turto ir prie to dar "AMERIKOS LIETUVĮ," Vienintėlį Bepartyvinį Amerikos Lietuvių Laikraštį, kuris jos atlankys kas savaitę, suteikdamas Daug Įvairaus Turinio Raštų ir Žinių iš Svarbiausių Pasauly Įvykių. Užsisakydami knygas, pinigus siųskit Money Orderiu šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

PER 200 METŲ GERAS

Virš du šimtmečiu Gold Medal Haarlem Oil buvo pripažinta gyduolė Inkstų, Kepenų ir puslės bėdose. Nauja Medicinoj Pažanga padarė Naujas ir Pagerintas Gold Medal Haarlem Oil Capsules maloniomis ir lengvomis vartoti. Galvą ir nugarą skaudant, nuvargus, nemiegant, lumbago, sciatica ir panašiose ligose, vartokite The New Improved Gold Medal Haarlem Oil Capsules. Pradėk tuoj. Trijų dydžių vaistinėse: 35c, 75c ir $1.50. Gauk tikrąsias. Ieškok dėžutėse "Gold Medal" vardo ir kitų neimk.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Pranciškus Lauraitis.

IŠ KAREIVIO UŽRAŠŲ

(Tąsa).

Kapelionas kalbasi su majoru. Majoras atsisuko į mus. Nagi mane šaukia. Priėjau. Mostelėjo ranka į kitą pusę, sako, eik ten, pasakyk aniems batalionams, kad čia katalikams pamaldos. Turėjau eit per atvirą lauką į kitą girią. Ten susiradau, jie jau visi pasirengę išeit iš ten, su pakais ant pečių. Jų niekas negal ateit į pamaldas.

Sugryžęs jau radau ražančių kalbant. Po ražančiaus pasakė trumpą pamokslėlį rimto tikybinio turinio. Sakė, šeštą rytę bus mišios ir tuoj atsisėdęs ant suolelio pradėjo išpažinčių klausyti. Su aficiero drapanomis, tik stulą užsidėjęs. Daug sustojo į eilę. Mano draugų keli atsistojo, tai ir aš atsistojau į eilę. Nors greitai klausė, bet kol priėjom jau buvo tamsu. Aš priėjęs sakau nemoku angliškai. Paklausė kokia kalba kalbu. Jis žino kareivių nuodėmes, paklausė kelis klausimus, uždavė sukalbėti kelis poterius.

Parėję radom jau visus susirengusius išeit. Mes ir tuojau savo naštas apsikrovėm, apsikabinėjom ir tuojau išėjom. Čia per visą dieną girdėjom kanuolių šaudymus. Mūsų aficierai numanė, kad vokiečiai apjuto, kad mes čia, tai kuo greičiausia mus išvedė. Istorija rašo, kad tą naktį tą girią smarkiai bombardavę, bet uždyką, jau mes buvom išėję. Iš priežasties tų mūsų naštų sunkumo išrodė, kad ėjom labai toli ir labai ilgai, per laukus ir girias. Pagalios girioje radom kempę, kelis mažus barakus. Vielų lovos po dvi ant viena kitos. Čia atsileidom pakus, nusirengėm ir gulėm. Ryte žiūriu, kad ir vandenio yra. Bet jau valgyt norim. Nuo penktadienio pietų mažai ką valgę, o jau panedėlio pietūs. Kiti išėjo uogaut į girią, kiti ėjo kol priėjo kelią, gavo ką valgyt nuo pravažiuojančių mūsų trokų. Ir mes trys susitarėm eit ieškot valgyt. Tolokai paėję prieinam miestelį Rampont, mat, aš vis priėjęs miestelį žiūriu lentelės ir užsirašau vardą. Čia prancūzų gyvenama ir mūsų kareivių stovima, tai, mat, mus išvedė iš fronto.

Sutemus vėl išeinam. Einam atgal į frontą, į kitą vietą, bet arti prie vokiečių. Vėl kamuojamės su tom naštom. Naktis, mėnesiena. Paėjus ilgą laiką vokiečių orlaiviai pradeda mus bombarduot. Kiek pagązdinę nustojo. Jie, tur būt, tik taip ant nuomonės gązdino, nežinojo, kad čia mūs buvo daugybė. Atėjom vėl į tą miestelį "Dombasle-en-Argonne." Pilnas miestelis ir keliai, trokai su amunicija, su maistu, artilerija, infanterija, didžiausis susigrūdimas. Važiuoja, eina į girią, pagal prancūzų liniją. Iš to miestelio išėję da labai ilgai ėjom, baisiai pavargom ir ištroškom. Pagalios prieš švintant sustojom girioje, ir po medžiais gulėm. Tai atėjom į "Camp de Normandie."

Tai buvo antradieny, rugsėjo 17. Čia išbuvom aštuonias paras, iki eisiant "ant ugnies."

"Camp de Normandie."

Ryte pasistatom būdas, apmetam šakom, kad nematytų orlaiviai. Visad sargyba žiūri į orą. Pamatę atskrendant orlaivį sutriūbija, tai tuoj visi į būdas; jeigu toliau nuo būdos, tai turi stovėt po medžiu, nejudėt. Tai orlaiviai negal pastebėt. Kada orlaivis toli nuskrenda, tai vėl sutriūbija, tada vėl liuosa. Nakčia gulim nusirengę, bet su "gas mask" ant krūtinės. Sargyba paleidžia žodį "gas," tai kiekvienas išgirdęs atkartoja ir kuo greičiausia dedasi tą maską. Taip buvom išmokyti. Užsidėję tiriam orą, ar tikrai yra "gas." Plyšiuką prasidarę kvėpteli. Persitikrinęs, kad nėra "gas," nusiimi tą maską. Tai taip kiekvieną naktį kelis kartus, o nei sykio nebuvo tikrai "gas." Čia atvežė mūs virtuves, po medžiais suslėpę valgyt virė. Buvo toki pašiūrė, tai Y. M. C. A. atidarė savo skyrių. Čia buvo keli stalai, galėjau laiškus rašyti, kurie turėjo popieros. Netoli buvo labai dideli "dugoutai." Giliai į žemę iškasti ir lentomis išbudavoti iš vidaus. Į kiekvieną galima buvo sutilpti keli šimtai vyrų. Tai jeigu pradėtų bombarduoti, mes galėjom į juos sulipt. Mumis laikė būdose po medžiais, kad tuose dugoutuose oras labai blogas, drėgnas ir pilni žiurkių. Buvom netoli kelio, tai naktim būdavo tuo keliu važiuoja mūsų trokai su amunicija, artilerija, tankais Porą sykių YMCA: atvežė saldainių, cigaretų ir kramtomo tabako. Visiem pardavė po truputį, po kiek išteko. Fronte beveik visi priprato kramtyt tabaką. Beveik visi vyrai rūko. O naktį rūkyt lauke buvo uždrausta po mirties bausme. O tų rudens naktų ilgumas! Tai rūkantieji visi pradėjo kramtyt tabaką. Kur gausi tiek tam tikrai sudaryto, tai geras ir rūkomas, kad tik gauna ir to. Mat, rūkomo duodavo.

Sulaukus sekmadienio atėjo mūsų regimento kapelionas. Toje YMCA. pašiūrėje klausė išpažinčių ir laikė šv. mišias. Kapelionas nešiojasi mažą krepšelį rankoje. Jame turi reikalingus daiktus ir drapanas laikymui mišių. Žinoma, viskas tam tikrai padaryti, maži, ploni, lengvi. Kurie buvom išpažinties pereitą nedėldienį anoj girioj, o kadangi negavom prieit prie komunijos, čia vėl ėjom išpažinties. Čia buvo ne tas kapelionas, ką ten buvo. Per pamokslėlį priminė apie mūsų dabartinį stovį, rimtai, išmintingai, be agitacijos del karingumo. Po mūs pamaldų, protestonų kapelionas laikė protestonams pamaldas.

Čia būdami gavom laiškų iš Amerikos. Kaip linksma, kada gauni laišką! Visi neapsakomai laukia. Gavau laiške dešimt dolerių. Gavau ir tą pinigų telegramą, kurios taip ilgai laukiau. Mat, tuojau išsiuntė, bet telegrama turėjo eit į Angliją, o iš ten ėjo laišku, tai kol perėjo per visas rankas, tai atėjo, kada jau nenaudinga. Pinigų turiu įvalias—dviejų mėnesių alga, dešimt dolerių iš laiško ir telegrama 25 dol. Bet kas iš tų pinigų, kad čia girioje nėra ką pirkt.

Vieną dieną ėjom žvyro kast, kurį vežė keliui taisyt. Amerikos armijos buvo tam tikras skyrius keliams taisyt, vadinosi "inžinieriai." Eidami matėm daug artilerijos. Kanuolės didžiausios pastatytos ant joms padaryto tvirto pamato iš cemento ir taip paslėptos, kad orlaiviai, viršuj skrisdami, nei sapnuot nesapnuoja, kad ten yra kanuolės. Žalių skudurių ir žolių nupintais tinklais apdengtos, šakomis iš šonų apmestos, taip kad orlaiviams žiūrint viskas iš vieno išrodo—krūmai, medžiai.

Prieš eisiant į mūšį, "over the top," atvažiavo YMCA. dainorius su vargoniukais. Atėjo regimento benas, padainavom kariškas dainas, pagrojo kariškus maršus, tai buvo sukėlimui kariško ūpo, išblaivymui liūdnumo. Visą čia buvimo laiką girdėjom nuolat kanuolių baubimą.

Trečiadieny rugsėjo 25, gavom paliepimą viską susirišt ir pačmę sukrovė į tuos "dugoutus." Tik pasilikom pakuose marškinius, pančekas, skutimos ir valgymo įrankius, ir lopetukę ar pikį, ir, žinoma, ginklus ir amuniciją. Pavakare davė gerai valgyt davė neštis po blekinukę mėsos ir krekių dėžutę, ir sutemus išsirengėm eit "over the top." Ėjom eilėmis paskui vienas kitą. Ėjom gana greit, vos kojas neišsisukinom tamsioje girioje, per duobes ir kelmus. Pagalios išėjom į erdvę. Tai būta girios, o dabar tai tik kur nekur stuobris stovi. Taip išbombarduota žemė, suversta—didžiausios duobės. Čia priėjom "dugoutus. Apie pusė kompanijos susigrūdom į vieną. Yra ir vielinės lovukės. Leitenantai neva kokį žodį baikauja, bet matosi įtempimas. Mes kareiviai nieko nežinom, o jie, mat, žinojo, kad pusė po dviejų naktį atidarys ugnį, pradėsime didžiausį puolimą. Mat, kiti regimentai buvo nuėję į pirmas linijas, o mes užpakaliniai (support) buvom prie artilerijos (kanuolių).

Kariavimo tvarka buvo maž daug tokia: pirmiausia ėjo infanterija (pėstininkai), užpakaly jų regimento kulkosvaidininkai (machine guns). Kulkosvaidžiais šauna per viršų infanterijos į priešą. Užpakaly jų daugiau infanterijos ir kulkosvaidžių, kurie yra "support." Užpakaly visų yra artilerija, kuri šauna per virš visų į priešą.

Atidaro ugnį!

Mat, atėjo pusė po dviejų. Būdami tame "dugoute" giliai žemėje pajutom, kad žemė dreba, ir toks dundėjimas. Tuojau išėjom iš "dugouts." Žiūrim, tik ugnis ir nuolatinis neapsakomas trenksmas, kad kaip tik galima ant kojų pastovėt. Mat, mūsų artilerija atidarė "barage," bombardavimą vokiečių linijos.

Paėję pirmyn radom tranšėjas. Čia sulipę žiūrėjom, kaip iš abiejų pusių ėjo ugnis ir trenksmas. Nes vokiečiai ir tuojau pradėjo atsakyt.

Čia paimsiu kelis sakinius iš regimento istorijos apibudinimui to įvykio.

"Mause - Argonne ofensyva prasidėjusi ryte rugsėjo 26 yra didžiausios istoriškos svarbos. Vokiečių linijos nuo Šveicarijos iki Šiaurinių Jūrų da tebebuvo beveik pilnumoj, ir tame didžiame talkininkų puolime, kuris užbaigė karą, viso veikimo ašis buvo paskirta Amerikai: perlaužt svarbiausias priešo komunikacijas per Montmedy ir Sedan, ir tokiu būdu pastatyt į pavojų visą vokiečių armiją. Tą ryta kanuolės tame didžiausiame sutraukime (koncentracijoj) artilerijos, kokio iki tol nebuvo pasauly, prisidėjo prie to mirties ir sunaikinimo choro. Kaip šimtai išsiveržiančių vulkanų draskė juodą skraistę nakties žaibiška ugnimi. Tūkstančiai puikiausių saulėleidžių užgęstančių į sekundą ir vėl akimirksny sudaromi nuolatiniai perkūniški trenksmai, tą naktį neišdildomai užrašė į atmintį."

(Bus daugiau).

ARTISTĖ VIOLA MOCKAITĖ,

talentinga smuikininkė, gyvenanti Mahanoy City, Pa. Dalyvauja Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuvių paminėjimo koncerto ir bankieto programose. Koncertas įvyksta lapkričio 23 d. PENN (Poli) teatre, Wilkes Barre, Pa., o bankietas lapkričio 24 dieną, STERLING HOTEL, Wilkes Barre, Pa.

ISPANIJOJ KRUVINOS DARBININKŲ RIAUŠĖS.

Madridas.—Lapkričio 14 d. Ispanijos sostinės gatvėse prasidėjo didelės darbininkų riaušės. Apie 40,000 organizuotų darbininkų paskelbė streiką ir kėlė riaušes reikalaudami karaliaus Alfonso ir jo vyriausybės rezignacijos.

Riaušės prasidėjo del šios priežasties. Tūkstančiai darbininkų lydėjo į kapus 4 darbininkus žuvusius sugriuvusio namo griuvėsiuose Policija uždraudė lydėt žymesnėmis gatvėmis. Iš to kilo nesusipratimas išsivystęs į riaušes, kurių metu keturi darbininkai nukauti, 200 sužeistų.

Lapkričio 17 d. streikai ir riaušės prasidėjo Barcelonoj, Ovied, Valencijoj, Valladolidoj ir Granadoj. Viso 200,000 darbininkų streikuoja. Vyriausybė armijos pagalba palaiko tvarką. Padėtis rimta.

PRANEŠIMAS

Tiems, kurie norite ką pasiųsti į Lietuvą, ypač Kalėdoms kokių dovanų.

Šiomis dienomis išsiuntinėta iš Washington, D. C. Pašto Departmento į visus paštus pranešimai ,kad į Lietuvą galima siust pakietą sunkumo 44 svarų. Pirmiau buvo galima siust tik 22 svarų sunkumo. Apie ilgumą ir platumą ir ką galima ir ką negalima siusti klauskite savo vietiniuose paštuose, nes čionai viską surašyti užimtų laikrašty daug vietos. Vieną siuntinį galima siust nuo 1 svaro iki 44 svarų, mokant po 14c. už kiekvieną svarą. Galima užregistruoti. Visi siuntiniai turi būt gerai aptaisyti. Siuntiniai Lietuvą pasiekia per 15 dienų.

A. S. Valtkus,
Post Office Clerk,
Dayton, Ohio.

BROOKLYN, N. Y.

Moterų Sąjungos 29 kp. lapkričio 23 d. Apreiškimo Panelės Švenčiausios parap. salėje rengia įdomų vakarą. "Dramos Ratelis" iš C. Brooklyno vaidins 5 veiksmų veikalą "Vėpla."

Po vaidinimo šokiai. *S. S.*

PARSIDUODA SUSIV. NUOSAVYBĖ

Susivienymo nuosavybė Brooklyn, N. Y., Havemeyer ir So. 9th Sts., susidedanti iš namo, garadžiaus ir žemės. Vieta graži, prie didelio judėjimo ir biznio centro. Susisiekimas patogus.

Informacijų ir sąlygų reikalais kreipkitės į Susivienymo Centrą: P. O. BOX 421, WILKES BARRE, PA.

SCRANTON

MINĖJO VYTAUTO SUKAKTUVES.

Sekmadieny, lapkričio 16 dieną, Scrantono lietuviai minėjo Vytauto sukaktuves.

Šv. Vardo draugija surengė gražų vakarėlį. Nors žmonių nebuvo tiek daug, bet programa buvo graži.

Vakarą atidarė Šv. Vardo draugijos pirmininkas p. Vaičaitis ir pristatė vakaro vedėju kun. Aleksą, šv. Juozapo parapijos vikarą. Vakaro vedėjas supažindino svečius su Lietuvos istorija ir pareiškė, kad šis vakaras yra surengtas Vytauto Didžiojo 500 m. sukaktuvių paminėjimui. Užbaigęs pristato p. Oną Skyžiūtę, kuri deklamavo eiles. Po to atkalbama malda ir pradedama valgyt skani vakarienė. Užbaigus vakarienę, pristatomas kalbėti p. J. B. Šaliūnas, LRKSA. Sekretorius, kuris pasakė vieną gerą juoką ir savo kalboj gražiai nupiešė Vytauto gyvenimą.

Po to poni Galinienė gražiai padainavo dvi daineles.

Jaunuolis J. Valinčius gražiai grojo smuika "Dunojaus Vilnys,"—J. Ivanoviči, "5 Hungarian Dance,"—J. Brahm. "La Paloma," C. Yardew. Akompanavo panelė N. Veidman.

Kalba "Garso" redaktorius p. Zujus. Jis trumpai apibėga Lietuvos istoriją, Vytauto gyvenimą, jo darbus ir lenkų ir vokiečių intrygas. Jo kalba buvo graži ir visiems patiko.

Po to šv. Juozapo parapijos choras, po vadovyste muz. K. Žalnieraičio gražiai sudainavo: "Kur namas mūs," "Ulonai," "Tas ne brolis," "Vilnius."

Vakarą baigė su Lietuvos himnu.

Šv. Vardo draugija atliko labai prakilnų darbą, surengdama Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukaktuvių vakarą. Reikia nepamiršti, kad Šv. Vardo draugijon daugiausia priklauso jaunimas. Matyt, jie yra geri patrijotai, kad atliko tokį patrijotišką darbą.

Iš žymesniųjų veikėjų šiame vakare dalyvavo p.. Steponauskai, ponai Galiniai, p. Putirskai, Žemaičiai, p. Kalinauskas, muz. K. Žalnieraitis ir kiti.

Taipgi dalyvavo p. Moliušis, LRKSA. Iždininkas ir A. Ambrozaitis.

Reikia pažymėt ,kad šv. Juozapo parapijos choras, nors neskaitlingas, bet gražiai sumokintas. Muz. Žalnieraitis yra vienas gabesnių chorvedžių šioj apylinkėj.

DAYTON, OHIO.

Apvaikščiojima Vytauto sukaktuvių.

Lapkričio 27 d. bus Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų mirties sukaktuvių apvaikščiojimas.

Iš ryto 8 val. bus šv. mišios, kurias atnašaus vietinis klebonas kun. S. Bystras. Laike šv. mišių pamokslas.

Antrą valandą po pietų pasitarimas komisijos.

Vakare 7:30, šv. Kryžiaus par. svetainėj bus programa. Pirmiausia sudainuos šios parapijos choras, po vadovyste p. Pr. Ambrozaičio. Taipgi bus solo dainų, duetų, smuikos: kalbės adv. P. Česnulis iš Cleveland ir teisėjas Juozapas M. Douglas.

Įžanga 25c., padengimui lėšų apsodinimui medžių.

Į šias iškilmes yra kviečiami visi Daytono ir apylinkės lietuviai. Tai yra kiekvieno lietuvio privalumas pagerbti savo tautos didvyrį.

Parap. Sąryšis ir Komisija.

NEGIRDĖTA VOKIEČIŲ PROVOKACIJA.

Klaipėdoj jau viešai skamba "Deutschland über alles" ir "Heil Hitler."

Penktadieny, spalių 31 d. vakare Sommerio kavinėj kelios dešimtys svečių buvo liudininkai negirdėtos vokietininkų provokacijos. Prie vieno stalo sėdėjo vokietininkų kompanija, kurios tarpe buvo Pagėgių apskrities dvarininkas Undsdorfer, buvęs dvarininkas, dabar užimąs vietą vienoj autonominėj įstaigoj (Klaipėdos krašto apdraudimo įstaigoj), von Gerlas, "Memeler Dampfboot" direktorius Sieber ir celulozos fabriko direktoriaus sūnus Rit. Kai kurie šios kompanijos dalyviai, visų svečių akyvaizdoje, atsistoję kelis kartus garsiai sušuko "Heil Hitler!" Gerlas, priėjęs prie orkestro, garsiai pareikalavo, kad būtų sugrotas maršas iš "Frederikos Rex," bet orkestras sugrojo kelis kitus maršus, o Gerlas, stovėdamas prieš estradą, "dirigavo." Įgaudamas daugiau drąsos, Gerlas, pagaliau, net garsiai paprašė, kad būtų sugrotas "Deutschland, Deuschland uber alles." Kitas tos kompanijos dalyvis, atsistojęs, pareiškė, kad "Klaipėdos kraštas visada bus vokiškas" ir sušuko: "Lai gyvuoja mūsų senas kaizeris." Vaikštinėdami po kavinę, Undsdorfer ir Gerlas nesivaržydami šaukė "Deutschland erwache"! ir "Heil Hitler"!

Tenka pažymėti ,kad vokietininkų grupės dalis buvo girta, bet ir blaivūs tos kompanijos dalyviai triukšmadarius neramino, o tik stebėjo, kaip ta provokacija plėtosis toliau. Buvę kavinėj svečiai tikėjo, kad savininkas, kuris taip pat salėje sukinėjosi, imsis reikalingų priemonių kompanijai sudrausti arba pašalinti. Tačiau jis to nepadarė. Tada, pasipiktinusi svečių dauguma demonstratyviai apleido kavinę. E.

JEIGU PATRŪKĘS PAMĖGINK ŠĮ DYKAI

Vartok ji bet kokiam patrūkimui, senam ar naujam, dideliam ar mažam, ir tada būsite kely, kurs tūkstančius įtikino.

Dykai siunčiamas įrodymui

Kiekvienas patrūkęs vyras arba patrūkusi moteris turėtų rašyt tuoj į W. S. Rice, 64 So. Main Street, Adams, N. Y. del dykai išmėginimui šio nuostabaus Būdo. Tiktai uždėk ji ant patrūkimo ir atdara vieta pati savaimi užsidaro taip, kad parėmimai, raištai ar kiti įtaisai gali būt tada panaikinami. Neatidėliokit siųsti už dyką išmėginimui šio žadinamojo Vaisto. Nors jūsų patrūkinimas nevargina jus, bet kam naudoti raištus visą savo gyvenimą? Kam kęsti šį kankinimą? Kam rizikuotis su gangrena ir tam panašiais pavojais iš mažo ir nekalto patrūkimo, tokio, kuris tūkstančius paguldė ant operacijos stalo? Minios vyrų ir moterų kiekvieną dieną rizikuojasi vien tik del to, kad jųjų patrūkimai jiems neskauda ir netrugdo jiems vaikščioti. Rašykit tuojaus del šio dykai išmėginimo, kadangi yra nuostabus dalykas ir pagelbėje išgydyt patrūkimus, kurie buvo net toki dideli, kaip vyro dvi kumščios. Mėginkit rašyt tuojaus, vartodami žemiau nurodytą tuojaus į W. S. Rice, Inc., 64 So. Main St., Adams, N. Y.

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą
TIESIOG NUO LAIVO Į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

DIDĖLIAIS NAUJAIS IR MODERNIŠKAIS MOTORLAIVIAIS
Lietuvos Pašto ir Keleivių Patarnavimas
Pralaiok Kalėdas Lietuvoj!
DVI KALĖDINĖS EKSKURSIJOS
Išplaukia iš New Yorko

S.S."Drottningholm" Lapkr. 29 d.
M.S."Gripsholm" Gruodžio 6 d.

Užsisakykit Vietas Dabar!
Laivų Išplaukimai iš New Yorko
S. S. Drottningholm Lapkr. 29
M. L. Gripsholm Gruod. 6
S. S. Drottningholm Gruod. 27
M. L. Gripsholm Sausio 17
Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu (lietuvių kalboj) gaunamas kreipiantis pas savo agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., New York, N. Y.

KINGSTONO ŠV. MARIJOS PARAPIJOS CHORAS,

su vietiniu klebonu kun. J. Inčiūra ir vargoninku muziku Jonu J. Šaučiūnu. Pasidėkojant energingiems vadams ir choristų pasiškentimui, šis choras sekmingai darbuojas savo parapijos ir tautos gerovei. Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo iškilmių rengime choras prisideda meno pajėgomis, energingu pardavinėjimu tikietų ir agitacija. Verta pabriežt, kad šis choras nuolat surengia meniškų vakarų, dainuoja per radio, ir t.p.

VIETINĖS ŽINIOS

APIE PANTOMINĄ

(Kaip žinoma, Wyoming Klonies Vytauto Didžiojo koncerte bus statoma Pantomina—žmonių figūromis bus vaizduojami Vytauto laikų istoriniai įvykiai. Šiokiam tokiam supažindinimui publikos su Pantominos turiniu ir dvasia žemiau spausdinama įžanga ir devintojo vaizdo apibudinimas).

PROLOGAS.

Aš esu Laikas—Senukas Laikas. Mane vadina senuku todel, kad esu labai senas, ak, labai, labai senas! Šios mano akys matė viską nuo pat pradžios, nuo pradžios pasaulio, kuomet nieko nebuvo—tiktai toki amžinoji esybė—Dievas. Aš mačiau šio didžio pasaulio sutvėrimą, sutvarkymą—tas tolimas planetas, žvaigždes, tą saulę, mėnulį, šią žemę. Mačiau, kaip ta žemelė vystėsi, kaip vanduo skyrėsi su žeme, kaip ledai tirpo ir paliko žaliuojančias pievas, sodnus, kaip klonys išsiveržė į aukščiausius kalnus. Mačiau, kaip tas sutvėrimas—žmogus užviešpatavo tą žemę, kaip to žmogaus giminė prasiplatino ir susispietė į žmonijos įvairias tautas. Tarp tų tautų nekurios buvo galingos, kultūringos ir turtingos. Kitos gi silpnutės, mažos reikšmės šio pasaulio sūkury. Mačiau, kaip tos tautos, kaip liūtai, susikirsdavo mirtinoj kovoj—kad net dangus raudonavo nuo kraujo praliejimo. Mačiau tų tautų puolimą—dirstelėjau į jų griuvėsius. O! Daug mačiau! Būdamas liudintoju tų visų amžių, tų permainų, tų kovų, šiandien stebiuosi nekurių tautų neteisėtais pasiryžimais, nes žinau kas jų laukia—prapultis. Jokia tauta, kad ir galingiausia, ilgai neviešpatavo, jei pasiryžo pakilti kitų tautų užgrobimu.

O, leiskite man jums paskaityti iš mano knygos apie vieną garbingą tautą, kuri daug nukentėjo kitų tautų plėšrumu, bet kuri niekad nežus del to, kad teisinga Dievui ir žmonijai. Šioji tauta pagimdė garsų Didvyrį Vytautą, kurio darbai garsūs tautai ir bažnyčiai ir kuri šiais metais apvaikščioja jo mirties penkių šimtų metų sukaktuves. Paklausykime, ką sako istorija apie tą didvyrį ir jo tautą Lietuvą.

(Toliau seka 10 vaizdų).

VAIZDAS DEVINTASIS

Po kelių šimtmečių dvasios ir kūno vergovės lietuvių tauta pakilo. Jos bokštuose vėl suplevesavo trispalvė vėliava.

Da vokiečių geležinei kumščiai spaudžiant, 1918 m. vasario 16 d. Vilniuj rinktiniai tautos atstovai paskelbė Lietuvą laisva, nepriklausoma valstybe. Tų pačių metų lapkričio 23 d. pradeda kurtis Lietuvos kariuomenė. O sausio 1 d., 1919 m. Vilniuje Gedimino Kalne pirmą kartą iškelta Lietuvos vėliava. Lietuviškas kareivis, lietuviška vėliava—lengva ištarti. Bet ką tai reiškia tautai po tų šimtmečių priespaudų ,kentėjimų ir tik nedrąsių svajonių apie prisikėlimą lietuviškos valstybės!

Štai kaip Adomas Jakštas, vienas didžiausių tautos žadintojų, aprašo įspūdį laisvai suplevesavus Lietuvos vėliavai:

Ei, kas ten joja, dulkes kilnoja
Plačiuoju vieškelėliu?
Ar rusų tuntas, ar lenkų pulkas,
Ar vokiečių titvaikas?
Ne rusų tuntas, ne lenkų pulkas
Ten trypia, "mandravoja,"—
Tai mūs berneliai, mūs dobilėliai
Šimtu žirgelių joja...
O ką jie neša, ką rankoj laiko,
Ką rodo mums iškėlę?
Ar tai delgelę? ar tai grėblelį?
Ar šmaikštų botagėlį?
Tai ne dalgelė, tai ne grėblelis,
Ne šmaikštus botagėlis,—
Tai mūs garbingas tautystės [ženklas,-
Trispalvė vėliavėlė!
Viršui geltona, žalia per vidų,
O apačioj raudona,—
Nuo rytų gelsva, žalia nuo pie- [vų.
Nuo dobilų raudona.
Gelsva, kaip kasos mūsų mergai- [čių,
Žalia, kaip jų rūtelė,
Gražiai raudona, kaip mūsų doro
Jaunimo veidužėliai.

Po šių žodžių seks paveikslas, kurs rodys, kaip Lietuva sutrauko vergovės retežius, o jos kariai gynėjai prisiekia prieš vėliavą gint jos laisvę ir nepriklausomybę.

MUZ. P. KARAŠAUSKAS,

Plymoutho lietuvių parapijos vargoninkas. Jis daug darbuojas Pantominos rengime, kuri bus statoma Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo koncerte lapkričio 23 d. PENN (Poli's) teatre. Jo vadovaujamas choras taip pat aktyviškai dedasi prie Vytauto iškilmių.

28 IR 77 KUOPŲ KONCERTAS.

Bus gruodžio 28 d. po 4-tos apskrities delegatų susirinkimo.

Pereitam 4-tos Penna. apskrities susirinkime buvo išreikšta noras, kad kuopa ar kuopos, kurių kolonijoj įvyksta apskrities susirinkimas, ta proga surengtų kokią nors pramogą.

Luzerne 28 kp. ir Swoyersville 77 kp., susitarę ir prisitaikydamos prie minėto pageidavimo, š. m. gruodžio 28 d., po 4-tos apskrities susirinkimo posėdžio, rengia gražų koncertą.

Pradžia 4 val. po pietų.

Koncertinę dalį išpildys Luzerne šv. Onos par. choras, po vadovyste muz. J. Varaičio. Bus ir kitokių programos dalykų.

Visa tai įvyks "Ideal Ballroom" salėje, 80 Main St., Luzerne. Ta salė yra viena iš gražiausių ir didžiausių šioje apylinkėje.

Įžanga tik 25c.

Visos ir visi, kuriems tik pavelina laikas, nepraleiskit šio gražaus koncerto.

JUOZAS VENSLAUSKAS,

Wyoming Klonio lietuvių veikėjas, gabus vaidila, Vytauto Didžiojo koncerte statomoj pantominoj išpildys Senelio Laiko rolę.

SOLISTĖ AGNES YARROW,

plačiai žinoma dainininkė, kuri dainuos Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo koncerto ir bankieto programose.

Solistė poni A. Yarrow gyvena Plymouthe, seniausioj lietuvių kolonijoj.

PRANEŠIMAS 14 KUOPOS NARIAMS.

14 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadieny, gruodžio 7 dieną, parapijos svetainėje po paskutinių pamaldų.

Malonėsit visi skaitlingai dalyvauti. Bus išduota metinė atskaita, kiek per praėjusius metus ir į kokį skyrių surinkta ir bendras kuopos finansų stovis. Taipgi pranešu, kurie ne pribus į metinį susirinkimą, tai atminkite, kad namuose duoklių nepriimsiu, kaip pastaruoju laiku buvo daroma. Tai pribūkit ir pasirodykit nors vieną kartą į metus susirinkime.

Taipgi bus ir kuopos valdybos rinkimai ateinantiems 1931 metams. Nepamirškite atsivesti naujų kandidatų prirašymui į mūsų organizaciją.

J. V. Šnipas.
14 kuopos finansų vedėjas.

MIRĖ JONAS BALSEVIČIUS

Nedėlios naktį, lapkričio 16, nuo uždegimo plaučių mirė Jonas Balsevičius, 51 Sheridan St. Velionis daug metų išgyveno Wilkes Barre ir buvo įsigijęs porą nuosavų gerų namų. Paliko moterį ir dvi mergaites.

Velionis priklausė prie Šv. Trejybės parapijos ir prie L. R. K. S. A. 17 kuopos.

Laidotuvės įvyko ketverge, lapkričio 20 d.

Apie jo laidotuves bus parašyta daugiau sekančiam "Garso" numery.

Raporteris.

KINGSTON

SUGRYŽO JURGIS KISIELIAUSKAS.

Lapkričio 9 d. Cunard Linijos laivu "Aquitania" sugryžo iš Lietuvos Jurgis Kisieliauskas, LRKSA. 1 kp. narys.

Pereitą vasarą jis praleido nepriklausomoj ir lenkais pavergtoj Lietuvoj.

Lapkričio 13 d. atlankė "Garso" redakciją. Paklaustas apie įspūdžius, ypač iš lenkais okupuotų lietuvių gyvenimo, J. Kisieliauskas nupasakojo, kad lenkai labai spaudžia lietuvius, bet jie laikosi. Vienas punskietis senelis jam rodęs pypkę, kurią jis nustojęs rūkyt ir tol kęs iki lenkai laikys užgrobę jo tėviškę. Tik nepriklausomos laisvos Lietuvos augintu tabaku jis išnaujo užkursiąs savo pypkę.

LEE PARK

LEE PARK

ATSISAKĖ TAISYT GATVES.

Glen Alden Co. iki šiol Hanover Township taisydavo senas ir darydavo naujas gatves. Todel apie Lee Park ir visame Hanover Township gatvės buvo geriausios. Dabar Glen Alden Coal Co. pranešė, kad šiemet gatvių netaisys. Kasmet kompanija išleisdavo po $150,000 gatvių taisymui. Dabar tą sumą turės sumokėti piliečiai taksais nuo nuosavybių. Šiemet Hanover Township taksai bus daug didesni, tai žmonės dabar žinos kodel.

Rap.

SOLISTĖ MARIJONA DAPKEVIČIŪTĖ.

kuri dalyvaus Wyoming Klonio Vytauto Didžiojo koncerto ir bankieto programose.

M. Dapkevičiūtė labai dažnai puošia Kingstono par. lietuvių parengimus savo gražiu dainavimu. Yra Šv. Marijos par. choro narė ir solistė.

GOLD MEDAL PAJAI IR KEIKAI

Tai Atsakymas į

Ką Mes Valgysim Pietų

Gold Medal PIES AND CAKES

Pristatomi kasdieną Šviežūs į Jūsų Kaimyninę Grosernę

"SPECIALIAI" DIDELI SUDĖTINIAI KEIKAI DEL THANKSGIVING 50 C.

UŽSISAKYKIT

GOLD MEDAL PIES and CAKES

Majestic ELECTRIC REFRIGERATOR

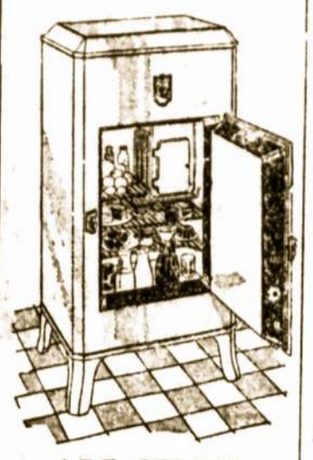

ALL-STEEL FLAT TOP 84-ICE CUBES

"Mighty Monarch of the Arctic"

NAUJENYBE!

JAU GALIMA PIRKTI

MAJESTIC ELECTRIC REFRIGERATOR (ŠALDYTUVUS)

Kviečiam visus lietuvius atsilankyt į mūsų krautuvę ir pasižiūrėti, kaip jie atrodo.

Majestic Šaldytuvai GARANTUOTI

Kad yra švarūs, patogūs ir pigūs užlaikyti

PARDUODAM CASH IR ANT IŠMOKĖJIMO

Taipgi parduodam įvairius Rekordus.

MAJESTIC ir VICTOR RADIOS

Jonas General Store

J. J. ŠAUČIŪNAS, Sav.
183 Zerby Avenue,
Edwardsville, Pa.
Phone DIAL 7-3311

KAS, KĄ, KADA ir KUR RENGIA.

D. L. K. Vytauto komitetas rengia 500 metų Vytauto mirties sukaktuvių koncertą lapkričio 23, PENN Theatre, Wilkes Barre, Pa. Prasidės 7:45 vakaro.

Didžiojo Liet. K. Vytauto Komitetas rengia 500 metų Jubiliejinį bankietą. Bus lapkričio 24 d., Sterling Hotel, Wilkes Barre, Pa.

Lietuvių Piliečių Klūbas Kingstone rengia didelį balių lapkričio 26 d., 1930 m. Burbos salėje, Main St., Edwardsville, Pa.

Lietuvių Piliečių Klūbas rengia didelį balių, subatoj, lapkričio 29, Peseneskio salėje, Front ir Hanover Sts., Warrior Run, Pa. Gros geras orkestras.

S. L. A. 35 ir 115 kp. rengia balių. Bus seredoj, Naujų Metų naktį, gruodžio 31, 1930, Poteliūno salėj, 53 Bank Street, Wilkes Barre. Pradžia 7 va. tęsis iki 4 val. ryto.

LRKSA. 1 kp. rengia didelį balių Naujų Metų vakare, sausio 1 d., 1931, Burbos salėj, Main St., Edwardsville. Pradžia 7 val.

PASTABA:

Šiame parengimų kalendoriuje skelbiami parengimai tų vietinių organizacijų, kuopų, klūbų, draugijų, kurios duoda mūsų spaustuvei spaudos darbus ir "Garsui" skelbimus.

Jei norit pasekmių biznyje tai garsinkitės "GARSE"!

"CARD PARTY" IR ŠOKIAI.

Lithuanian Doughboys turės "Card Party" ir šokius, ketverge, lapkričio 20 dieną, Concordia Hall, Wilkes Barre, Pa.

Tikslas gražus ir vertas paramos visų lietuvių.

AR JAU ĮSIGIJOTE KELIONĖS ĮSPUDŽIUS?

EIGU DAR NE, TUOJAUS TĄ PADARYKITE

KELIONĖS ĮSPUDŽIUS parašė ir išleido gerb. kun. J. A. Paulitukas.

Knygos kaina $3.00.

KELIONĖS ĮSPUDŽIUS perskaitęs, įsivaizdinsi kaip kad būtumei atlankęs Šventąją Žemę, Aigiptą, Italiją, Franciūziją, Lietuvą ir kitas šalis. Tai pirmutinė knyga lietuvių kalboj taip gausiai iliustruota su 880 paveikslų.

Gaunama:
"GARSAS"
73 E. South Street,
Wilkes Barre, Pa.

DIENRAŠTĮ "RYTĄ"

skaito visi lietuviai, kurie nori išgirsti tiesos žodį apie šiandieniniąę Lietuvos padėtį ir kuriems rūpi jų tėvynės laimingas rytojus.

Užsisakyti galima kiekvieno mėnesio pradžioje.

"Ryto" kaina: Užsieny metams 100 litų, mėnesiui 10 litų.

Adresas: "RYTAS,"
Tuonelaičio gtv. 24, Kaunas
Lietuvoje.

NAUJAS JAUNIMO DRAUGAS.

"ATEITIES SPINDULIAI."

Jisai geriausia tinka ir Amerikos jaunimui, ypač besimokantiems įvairiose mokyklose jaunesniojo amžiaus mokslei viams.

Savo pigumu tai pigiausias lietuvių žurnalas, nes Amerikoje metams kaštuoja tiktai $1.20, pusmečiui 60c. Mokslei viams: metams 60c., pusmečiui 30c.

"ATEITIES SPINDULIAI,"
Kaunas, Laisvės Al. Nr. 3,
Lithuania.

MARGUČIO IR DZIMDZI DRIMDZI MARŠRUTAS

Diena:

Lapkričio (Nov.) mėnesy.
23 Gardner, Mass (po piet).
23 Athol, Mass. (vakare).
27 Montello, Mass.
30 Worcester, Mass.

Gruodžio (December) mėnesy.
5 Lawrence, Mass.
7 Boston, Mass.
11 Brockton, Mass.
14 Providence, R. I.
21 New Haven, Conn.
31 Bridgeport, Conn.

Sausio (January) mėnesy.
4 Brooklyn, N. Y.
11 Newark, N. J.

BLUE RIBBON CAKE

ATNEŠA JUMS

FRUIT CAKE

Kiekvienas kąsnis atneša naują smagumą—pirmiausia jūs griaužiat Havanišką pineapple ir vyšnias, paskui jūs kandate figs, dates ir raisins—ir dabar almonds, walnuts ir peacons!

Užsisakykit Dabar del Thanksgiving

REIKALAUJA VIETOS.

VARGONINKAS, žinantis savo amatą, reikalauja vietos.

Atsišaukit:
A. R. Mykolaitis,
1026 Chestnut Street,
Kulpmont, Pa.

NAUJAS BŪDAS APSIŠILDYMUI

GARANTUOJAME, kad sutaupysit nuo 20 iki 40 nuošimčių

GERIAUSIA SISTEMA PASAU

Geriausia Sistema Pasaulyje

Informacijų klauskit:

NSE SALES CORP.
1419 Wilkes Barre Deposit and Savings Bank Building
Wilkes Barre, Pa.
Phone: 2-1878

GYVYBĖ PRIKLAUSO NUO ŠTAI KO

INKSTŲ-KEPENŲ-PUSLĖS

Per virš 200 metų tikrąsis Gold Medal Haarlem Oil buvo pripažintas gyduolė del šių organų netvarkos. Lengvas ir malonus imti. Bandyk šiandie. Trijų dydžių. vaistinėse. Ieškokite: "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Bell Phone: 36018

Chas J. Leagus

Lietuvis Graborius

GERAS IR SIMPATIŠKAS PATARNAVIMAS.

676 Northampton Street,
Wilkes Barre, Pa.
(Georgetown)

Phone W. B. 3-2916

FRANK G. RECKUS CO.

Realtors, General Insurance

Lietuviams klientams—duodama specialis patarnavimas

424 Miners Bank Bldg.,
Wilkes Barre, Pa.

Phone W. B. 27416

WYOMING STUDIO

Lietuviška lietuvio įstaiga

Tai viena iš geriausių Wyoming Klony Studijų. Fotografuojame dieną ir naktį sulig sutarties. Padaromo gražiausius paveikslus. Kainos pigios.

Vestuvių Fotografavimas, tai—Mūsų Specialybė

Jos. J. Šupšinskas, Savin.

7 W. MARKET STREET
WILKES BARRE, PA.

GEORGES HOTELIS IR RESTAURANTAS

Atvažiavus į Wilkes Barre geriausia apsistoti pas savąjį. Valgykloje geri valgiai. Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos, greitas ir mandagus patarnavimas.

Prieš pat geležinkelių stotis
Tėmykit numerį:
88 EAST MARKET STREET
JURGIS VAIŠNIS, Savininkas

Telefonas: KINGSTON 7-0914

JONAS W. FRANKA

GRABORIUS

Mes patarnaujame visiems be skirtumo. Tolumas skirtumo nedaro. Kainos žemos. Parsamdome automobilius kiekvienam reikale.

Nepamirškit telefono ir adreso.

171 SLOCUM STREET,
KINGSTON, PA.